

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

**CERCETAREA ECONOMICĂ
ACADEMICĂ
2006**

Coordonator program: Prof. dr. Valeriu IOAN-FRANC, m.c. A.R.

Coordonator temă: Dorina GHEORGHE

CENTRUL DE INFORMARE ȘI DOCUMENTARE ECONOMICĂ

Centrul de Informare și Documentare Economică

București, România

Editor: Valeriu IOAN-FRANC, m.c. A.R.

Redactor coordonator, prezentare grafică și tehnoredactare: Dorina GHEORGHE

Redactor: Ovidiu-Aurelian SÎRBU

Culegere text: Dorina GHEORGHE, Ovidiu-Aurelian SÎRBU

Toate drepturile asupra acestei ediții aparțin

Institutului Național de Cercetări Economice „Costin C. Kirițescu”.

Reproducerea, fie și parțială și pe orice suport, este interzisă fără acordul prealabil al editorului,
fiind supusă prevederilor legii drepturilor de autor.

ISBN 978-973-159-312-8

2024

Programul Strategic Specific (PSS) 7. - Dezvoltarea și crearea de instrumente de lucru – enciclopedii, dicționare, baze de date, arhive etc. Promovarea, diseminarea și valorificarea rezultatelor cercetărilor institutelor din rețeaua INCE

Tema PSS 7.1 - Cercetarea economică academică românească. Constituirea bazei de date privind lucrările de cercetare efectuate în perioada 1990-2020 în INCE și institutele sale componente. Etapa 4 – Baza de date standardizată și încărcarea platformei Constituirea bazei generale de date aferentă lucrărilor de cercetare academică economică realizată în Institutul Național de Cercetări Economice „Costin C. Kirițescu”, perioada 1990-2000 (cercetare retrospectivă, confruntare cu planurile anuale de cercetare ale perioadei, pregătirea pentru încărcarea pe platformă).

Ediția de față cuprinde lucrări realizate în cadrul programelor de cercetare ale
Institutului Național de Cercetări Economice „Costin C. Kirițescu”
în anul 2006

SUMAR

Argument	12
PROGRAMUL DE CERCETARE PENTRU ANUL 2006	14
INSTITUTUL DE ECONOMIE MONDIALĂ	21
01. – Evoluții în procesul de globalizare și integrare regională. Impactul asupra României (C)	22
Adaptarea României la politica monetară regională.....	22
Oportunități și sfidări ale dezvoltării în epoca globalizării: aglomerările economice de tip cluster	27
Spațiile euromediteraneean și exsovietic în contextul globalizării	29
04. – Politici sectoriale comunitare (I).....	31
Politica agricolă comună: evoluții și tendințe în unele subsectoare importante – cereale, carne, uleiuri, zahăr. Implicații pentru România.....	31
Tendințe, politici și strategii viitoare în industria autovehiculelor în Uniunea Europeană. Poziționarea României în cadrul sectorului în perspectiva integrării...	33
05. – Fenomene și procese definitorii pentru evoluția integrării europene în acest deceniu și implicațiile lor asupra României (C).....	35
Reforma principalelor politici comunitare.....	35
Reconsiderări în politica energetică a UE din perspectiva unei previzibile crize a petrolului. Impactul asupra României.	41
22. – Uniunea Europeană și euro în contextul extinderii la 25-27 membri (C)	44
Uniunea europeană și Euro în contextul extinderii la 25-27 de membri.....	44
28. – Dezvoltarea societății informaționale în România. Racordarea la inițiativa europeană 2010 (I)	45
29. – Politici și programe de cooperare internațională ale UE în domeniul Cercetării-Dezvoltării-Inovării (I).....	47
34. – Impactul dezastrelor asupra economiilor europene (I)	50
Evaluarea impactului dezastrelor naturale pe plan mondial și european.....	50
48. – Serviciile de producție, competitivitatea și integrarea României în Uniunea Europeană (C).....	52

Procesul de relocalizare a serviciilor în plan global. Implicații pentru România	52
49. – Contextul economic internațional al dezvoltării economico-sociale a României (C)	56
Economia țărilor membre OCDE – prezent și perspective.....	56
Economia țărilor din Europa de Est și de Sud-Est – prezent și perspective	58
Economia țărilor din America Latină și Zona Caraibelor – prezent și perspective ..	61
Perspective în evoluția cererii, ofertei și a prețurilor pe principalele piețe și la bursele internaționale de mărfuri (Produse agroalimentare, materii prime agricole nealimentare).....	63
Perspective în evoluția cererii, ofertei și a prețurilor pe principalele piețe și la bursele internaționale de mărfuri (Produse siderurgice, deșeuri metalice, metale neferoase și prețioase).....	65
Perspective în evoluția cererii, ofertei și a prețurilor pe principalele piețe și la bursele internaționale de mărfuri – II (Produse siderurgice, deșeuri metalice, metale neferoase și prețioase).....	67
Perspective în evoluția cererii, ofertei și a prețurilor pe principalele piețe și la bursele internaționale de mărfuri (Țiței, produse petroliere, intermediari petrochimici și uree).....	69
Perspective în evoluția cererii, ofertei și a prețurilor pe principalele piețe și la bursele internaționale de mărfuri – II (Țiței, produse petroliere, intermediari petrochimici și uree).....	70
50. – Noile țări membre ale Uniunii Europene – evoluții economice. Promovarea bunelor practici pentru România (C).....	71
53. – Gândirea economică în perioada 1920 – până în zilele noastre (C)	73
Gândirea economică – scurtă istorie a doctrinelor economice. Dizidenții Volumul II, Partea a IV-a	73
INSTITUTUL DE ECONOMIE AGRARĂ.....	74
11. – Sectorul agroalimentar în economia națională în pragul aderării României la Uniunea Europeană (C).....	75
Starea Sectorului agroalimentar românesc în pragul aderării la U.E. – Evaluări prospective.....	75

Sectorul agricol și politica comunitară în domeniul ajutorului de stat – Evoluții recente și tendințe.....	76
12. – Dimensiuni regionale și locale ale agriculturii și industriilor de procesare alimentară în perspectiva aderării României la Uniunea Europeană (C).....	78
Impactul investițiilor publice și private asupra exploatațiilor agricole și strategii locale de dezvoltare.....	78
Diferențe regionale de productivitate și rentabilitate între exploatațiile agricole	80
Monitorizarea regională a plantelor oleaginoase și a industriei aferente – implementare a PAC în România.....	81
Efectele sistemului de plăți asupra venitului exploatației agricole, o abordare regională.....	83
Piața cerealelor – dimensiuni regionale și locale în perspectiva integrării în Uniunea Europeană.....	85
Cuantificarea efectelor implementării cotelor de lapte la nivel regional – primul pas în aplicarea politicii europene în sectorul laptelui.....	87
Disparități regionale privind sectorul românesc de carne și identificarea oportunităților care favorizează performanța.....	89
Metode pentru evaluarea competitivității regionale a sectorului agroalimentar din România.....	90
35. – Modele de dezvoltare rurală locală (C).....	92
Sisteme adaptive rurale.....	92
Structuri sociale rurale, evoluții regionale.....	93
Evoluția demografică a spațiului rural în profil regional.....	95
Proprietatea funciară interbelică – o realitate prezentă.....	96
Importanța pluriactivității în dezvoltarea rurală locală.....	98
Efecte economice și sociale ale reformei funciare asupra comunităților rurale (Studiu de caz – Județul Argeș).....	100
44. – Competitivitatea produselor agroalimentare românești din perspectiva dezvoltării durabile (I).....	102
Analiza competitivității comerțului exterior agroalimentar românesc în cadrul acordurilor de liber schimb regionale și bilaterale și în relația cu țările CSI.....	102

Analiza competitivității comerțului exterior agroalimentar în relația cu U.E.	104
Transformarea gospodăriei țărănești în fermă familială – deziderat secular	105
Competitivitatea produselor horticole românești pre și post aderare	107
Eficacitatea utilizării piețelor la termen de mărfuri agricole cerealiere și oportunitatea introducerii unor astfel de piețe în România.....	109
Dezvoltarea durabilă a fermei familiale prin programe de susținere și garantare a creditelor pentru investiții.....	111
Scenarii de utilizare a resurselor naturale în exploatațiile agricole pentru creșterea competitivității pe piața cerealelor.....	114
Utilizarea produselor agroalimentare locale în unitățile agroturistice.....	116
Calitatea și siguranța produselor agroalimentare românești.....	118
Procesul investiv în sectorul agroalimentar românesc – forme, criterii și evaluări de performanță.....	119
INSTITUTUL DE PROGNOZĂ ECONOMICĂ.....	121
06. – Factorii creșterii economice și „noua economie” – analiză și prognoză (I)	122
07. – Scenarii alternative de previziune a comportamentului pe grupe de ramuri, în perspectiva aderării la Uniunea Europeană (I).....	124
08. – Alternative previzionale pe termen scurt pentru economia românească în condițiile aderării la Uniunea Europeană (C)	126
09. – Efectele mișcării pieței forței de muncă asupra creșterii economice a României în condițiile pre- și post-aderare la Uniunea Europeană. Analize și prognoze (I).....	128
23. – Impactul politicilor economice asupra balanței de plăți a României (I)	131
42. – Mediul de afaceri din România. Impactul integrării în UE (I).....	135
Impactul aderării la Uniunea Europeană asupra mediului de afaceri din România	135
43. – Identificarea – în cadrul regiunilor de dezvoltare ale României – a zonelor cu potențial de creștere economică pentru asigurarea competitivității regionale (I)	137
INSTITUTUL DE CERCETARE A CALITĂȚII VIEȚII.....	139
16. – Politici sociale pentru dezvoltare (C)	140
17. – Diagnoza calității vieții (C)	141

Diagnoza anuală a calității vieții Vol. I – Populația și calitatea vieții	141
Diagnoza anuală a calității vieții Vol. II – Calitatea vieții în România	142
18. – Modele de consum ale populației (C)	144
19. – Capital uman și simbolic în dezvoltarea socială (C)	147
20. – Dezvoltare comunitară și strategii de viață (C)	152
Strategii de viață și resurse ale bunăstării populației.....	152
CENTRUL DE CERCETĂRI FINANCIARE ȘI MONETARE „VICTOR SLĂVESCU”	
.....	154
13. – Elemente de fundamentare a strategiilor de dezvoltare și ridicare a nivelului de competitivitate a României în perspectiva integrării în Uniunea Europeană. Concurența în perspectiva dezvoltării durabile a firmei – aspecte financiare (I).....	155
Concurența în perspectiva dezvoltării durabile a firmei – aspecte financiare (I) ...	155
21. – Monitorizarea parcursului spre euro al țărilor nou integrate în Uniunea Europeană (C)	158
24. – Economia României și euro. Politici macroeconomice optime pentru adoptarea euro în România (I)	163
32. – Acoperirea riscurilor financiare legate de deficitul contului curent (I).....	167
61. – Model de programare financiară macroeconomică a României – blocul sectorului public (I).....	171
Model de programare financiară macroeconomică a României. Logica generală a modelului.....	171
62. – Modele alternative ale proiectării în rețea a finanțării regionale și rurale în România (C)	173
CENTRUL DE ECONOMIA INDUSTRIEI ȘI SERVICIILOR	176
14. – Schimbări structurale în industria națională, determinate de aderarea României la Uniunea Europeană (I)	177
15. – Competiția în transporturi – dimensiuni și influențe specifice pieței în România (I).....	179
Partea I – Premise și cerințe ale dezvoltării pe baze concurențiale a pieței transporturilor din România	179

30. – Inovarea și antreprenoriatul – factori esențiali ai competitivității industriale într-o economie globalizată, bazată pe cunoaștere (I)	182
47. – Eficiența eco-energetică a utilizării resurselor regenerabile (I)	185

Argument

Înscrierea în Programul anual de cercetare al Institutului Național de Cercetări Economice „Costin C. Kirițescu”, începând din anul 2022, a unei teme noi, atât ca abordare, cât și ca arie de interes, a avut în vedere realizarea unei platforme științifice menite să concentreze, să stocheze și să valorifice rezultatele cercetării economice academice desfășurate în Institut, în perioada de după anul 2000. Lucrarea continuă efortul depus de Centrul de Informare și Documentare Economică pentru anii 1990-2000, rezultatul fiind deja cunoscut în spațiul virtual al Institutului Național de Cercetări Economice „Costin C. Kirițescu” (INCE) și al Centrului de Informare și Documentare Economică (CIDE), în cadrul Colecției *Tezaur* (Secvența Rapoarte științifice 1990-2000). De altfel, ideea construirii unui „tezaur” al INCE își are rădăcinile încă din anul 1995 când, în eforturile de realizare a Strategiei naționale de pregătire a aderării României la UE, acad. Tudorel Postolache includea într-un discurs/prefață rămas celebru, că s-a acumulat la INCE-CIDE un volum imens de studii și cercetări, rapoarte, articole, comunicări și intervenții. „Desigur, spunea acad. Tudorel Postolache, ar fi simplu, foarte simplu și chiar foarte comod, să ignorăm aceste acumulări, dar ne putem oare permite un asemenea lux? El ar antrena inevitabil un greu tribut societal și nu ne gândim ca cineva dintre noi să-și poată aroga dreptul absurd de a decreta o elaborare sau alta inconsistentă încă mai înainte de a o fi consultat.”¹ Atunci s-a întreprins culegerea într-o singură sursă documentară a rapoartelor de activitate ale institutelor, sinteză care a fost prezentată, ulterior, ca un vector important al „Tezaurului INCE”, apariție dezvoltată apoi și bine-cunoscută în mediile academice și universitare.

Pentru îndeplinirea obiectivelor, Centrul de Informare și Documentare Economică a constituit un colectiv important de redactori, documentariști economiști și operatori, care au preluat date și informații științifice din rapoartele de cercetare de după anul 2000 ale institutelor componente ale INCE, pentru a asigura o bună informare de interes public și nu numai.

În structură, pentru fiecare an, este păstrată apartenența lucrărilor la institutul de proveniență, fiind descrise mai multe corpusuri comune oricărei cercetări bibliografice

---

¹ *** *De la Essen la Cannes. Itinerarul Strategiei românești de Integrare Europeană*, T. Postolache, discurs la inaugurarea lucrărilor Comisiei de elaborare a strategiei de pregătire a României pentru aderarea la UE, 08.03.1995, Ed. Academiei Române, București, 1995, p. 126-127.

retrospective, respectiv: institutul în care s-a derulat cercetarea, titlul temei de cercetare și, uneori, al lucrării de cercetare, cuprinsul până la gradul al treilea de detaliere.

Pentru fiecare an calendaristic, sistemul de regăsire va fi unul constituit prin indexarea (ulterioară) tematică, prin termeni de referință extrași dintr-un dicționar propriu, constituit de CIDE pe parcursul ultimului deceniu. Sistemul de indexare este comun, ca termeni de referință, cu cel utilizat la regăsirea bibliografică a „Tezaurului” INCE, facilitând în acest mod comparații, alcătuirea de bibliografii retrospective pe domeniu sau pe autori etc.

Vom fi recunoscători tuturor acelor care, într-o formă sau alta, ne vor semnala elemente de perfecționare a lucrării noastre, de care vom ține seama într-o viitoare ediție de completare a Tezaurului INCE „Costin C. Kirițescu”.

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

PROGRAMUL DE CERCETARE PENTRU ANUL 2006

<i>Cod program/ temă</i>	<i>Programul/ Proiectul/Tema</i>	<i>Coordonator Institutul</i>
<i>I. Evaluarea Stării Economiei Naționale - ESEN (2005-2006)</i> <i>Creștere reală, creștere potențială. Căi de reducere a decalajelor dintre România și țările membre ale UE</i> <i>- program fundamental al Academiei Române -</i> <i>Coordonator: Prof. univ. dr. Mircea Ciumara</i>		
01.	Evoluții în procesul de globalizare și integrare regională. Impactul asupra României (C)	Dr. Marcel Moldoveanu, Institutul de Economie Mondială
02.	Creșterea economică din perspectiva Tratatului de aderare la Uniunea Europeană (I)	Dr. Luminița Chivu, Institutul de Economie Națională
03.	Fiscalitatea și libera circulație a factorilor de producție. Impact asupra creșterii economice (I)	Dr. Constantin Ciutacu, Institutul de Economie Națională
04.	Politici sectoriale comunitare (I)	Maria Cartas, Institutul de Economie Mondială
05.	Fenomene și procese definitorii pentru evoluția integrării europene în acest deceniu și implicațiile lor asupra României (C)	Dr. Petre Prisecaru, Institutul de Economie Mondială
06.	Factorii creșterii economice și "noua economie" - analiză și prognoză (I)	Dr. Lucian Liviu-Albu, Institutul de Prognoză Economică
07.	Scenarii alternative de previziune a comportamentului pe grupe de ramuri, în perspectiva aderării la Uniunea Europeană (C)	Dr. Cornelia Scutaru, Institutul de Prognoză Economică

08.	Alternative previzionale pe termen scurt pentru economia românească în condițiile aderării la Uniunea Europeană (C)	Dr. Cornelia Scutaru, Institutul de Prognoză Economică
09.	Efectele mișcării pieței forței de muncă asupra creșterii economice a României în condițiile pre- și post-aderare la Uniunea Europeană. Analize și prognoze (I)	Dr. Mariana Nicolae, Institutul de Prognoză Economică
10.	Protecția mediului și politici de dezvoltare regională. Problematika creșterii capacității de absorbție a fondurilor europene în etapa pre și post-aderare (C)	Dr. Victor Platon, Institutul de Economie Națională
11.	Sectorul agroalimentar în economia națională în pragul aderării României la Uniunea Europeană (C)	Dr. Filon Toderoiu, Institutul de Economie Agrară
12.	Dimensiuni regionale și locale ale agriculturii și industriilor de procesare alimentară în perspectiva aderării României la Uniunea Europeană (C)	Dr. Cecilia Alexandri, Dr. Ioan Davidovici, Institutul de Economie Agrară
13.	Elemente de fundamentare a strategiilor de dezvoltare și ridicare a nivelului de competitivitate a României în perspectiva integrării în Uniunea Europeană. Concurența în perspectiva dezvoltării durabile a firmei - aspecte financiare (I)	Dr. Mihail Dimitriu, Centrul de Cercetări Financiare și Monetare "Victor Slăvescu"
14.	Schimbări structurale în industria națională, determinate de aderarea României la Uniunea Europeană (I)	Dr. Nicoleta Hornianschi, Centrul de Economia Industriei și Serviciilor
15.	Concurența în transporturi - dimensiuni și influențe specifice pieței în România (I)	Dr. Daniel Fistung, Centrul de Economia Industriei și Serviciilor
II. Evaluarea Stării Sociale a României - ESSOR - program fundamental al Academiei Române - Coordonator: Prof. univ. dr. Cătălin Zamfir, m.c.		
16.	Politici sociale pentru dezvoltare (C)	Dr. Cătălin Zamfir, Institutul de Cercetare a Calității Vieții
17.	Diagnoza calității vieții (C)	Dr. Ioan Mărginean, Institutul de Cercetare a Calității Vieții
18.	Modele de consum ale populației (C)	Dr. Mariana Stanciu, Institutul de Cercetare a Calității Vieții
19.	Capital uman și simbolic în dezvoltarea socială (C)	Dr. Mălina Voicu, Institutul de Cercetare a Calității Vieții
20.	Dezvoltare comunitară și strategii de viață (C)	Dr. Manuela Stănculescu, Institutul de Cercetare a Calității Vieții

<p align="center">III. Economia României și sistemul euro - program fundamental al Academiei Române - Coordonator Prof. univ. dr. Mugur C. Isărescu, m.c.</p>		
21.	Monitorizarea parcursului spre euro al țărilor nou intrate în Uniunea Europeană (C)	Dr. Napoleon Pop, Centrul de Cercetări Financiare și Monetare "Victor Slăvescu"
22.	Uniunea Europeană și euro în contextul extinderii la 25-27 membri (C)	Eugen Andreescu, Institutul de Economie Mondială
23.	Impactul politicilor economice asupra balanței de plăți a României (I)	Dr. Elena Pelinescu, Institutul de Prognoză Economică
24.	Economia României și euro. Politici macroeconomice optime pentru adoptarea euro în România (I)	Silviu Șeitan, Centrul de Cercetări Financiare și Monetare "Victor Slăvescu"
<p align="center">IV. Economia bazată pe cunoaștere și inovare. Cercetarea, dezvoltarea și inovarea pentru prospectare și integrarea europeană (CD & IPIE) - program fundamental al Academiei Române - Coordonator Acad. Aurel Iancu</p>		
25.	Cunoaștere și inovare. O abordare economică (C)	Acad. Aurel Iancu, Institutul Național de Cercetări Economice
26.	Mecanisme directe și indirecte de stimulare a inovării în România (I)	Dr. Steliana Sandu, Institutul de Economia Națională
27.	Probleme actuale ale îmbunătățirii calității forței de muncă (I)	Dr. Valentina Vasile, Institutul de Economia Națională
28.	Dezvoltarea societății informaționale în România. Racordarea la inițiativa europeană 2010 (I)	Radu Gheorghiu, Institutul de Economie Mondială
29.	Politici și programe de cooperare internațională ale UE în domeniul CDI (I)	Ecaterina Stănculescu, Institutul de Economie Mondială
30.	Inovarea și antreprenoriatul - factori esențiali ai competitivității industriale într-o economie globalizată, bazate pe cunoaștere (I)	Vasile Dan, Centrul de Economia Industriei și Serviciilor
<p align="center">V. Program interdisciplinar de prevenire a fenomenelor cu risc major la scară națională</p>		

<i>- program fundamental al Academiei Române - Coordonator Acad. Florin Gh. Filip</i>		
31.	Managementul riscurilor (I)	Dr. Valeriu Ioan-Franc, Dr. Ion Petrescu, Centrul Român de Economie Comparată și Consens
32.	Acoperirea riscurilor financiare legate de deficitul contului curent (C)	Silviu Ionașcu, Centrul de Cercetări Financiare și Monetare "Victor Slăvescu"
33.	Finanțarea dezvoltării durabile din perspectiva riscului de mediu (I)	Elena Pădureanu, Centrul de Cercetări Financiare și Monetare "Victor Slăvescu"
34.	Impactul dezastrelor asupra economiilor europene (I)	Dr. Virginia Câmpeanu, Institutul de Economie Mondială
<i>VI. Dezvoltarea comunităților rurale în condițiile integrării României în UE - program fundamental al Academiei Române - Coordonator Prof. univ. dr. Ilie Bădescu</i>		
35.	Modele de dezvoltare rurală locală (C)	Dr. Violeta Florian, Institutul de Economie Agrară
36.	Determinanții consumului gospodăriilor din România. Modele alternative privind deciziile legate de alocarea veniturilor între diversele comodități (I)	Dr. Bianca Păuna, Centrul Român de Economie Comparată și Consens
37.	Demografia rurală a României la început de secol 21. Stare și perspective (I)	Dr. Vasile Ghețau, Centrul de Cercetări Demografice "Vladimir Trebici"
<i>VII. Dezvoltarea durabilă a României - program prioritar al Institutului Național de Cercetări Economice - Coordonator Prof. univ. dr. Gheorghe Zaman, m.c</i>		
38.	Investițiile străine directe în România. Potențial și eficiență economico-socială (I)	Dr. Gheorghe Zaman, Institutul de Economie Națională
39.	Relațiile industriale în România în contextul integrării în Uniunea Europeană: constrângeri, provocări și posibilități de eficientizare (I)	Dr. Diana Preda, Institutul de Economie Națională

40.	Incluziune și protecție socială. Analiză comparativă România – Uniunea Europeană (C)	Dr. Maria Poenaru, Institutul de Economie Națională
41.	Eficiența guvernării corporative în condițiile integrării României în Uniunea Europeană (C)	Dr. Gheorghe Zaman, Institutul de Economie Națională
42.	Mediul de afaceri din România. Impactul integrării în UE (I)	Dr. Marioara Iordan, Institutul de Prognoză Economică
43.	Identificarea - în cadrul regiunilor de dezvoltare ale României - a zonelor cu potențial de creștere economică pentru asigurarea competitivității regionale (I)	Dr. Carmen Păuna, Institutul de Prognoză Economică
44.	Competitivitatea produselor agroalimentare românești din perspectiva dezvoltării durabile (I)	Dr. Camelia Gavrilăscu, Dr. Dinu Gavrilăscu, Institutul de Economie Agrară
45.	Starea financiară a României în perspectiva dezvoltării durabile (C)	Dr. Napoleon Pop, Centrul de Cercetări Financiare și Monetare "Victor Slăvescu"
46.	Cauze și efecte economice și sociale ale schimbărilor de climă în România (I)	Dr. Gheorghe Zaman, m.c., Institutul de Economie Națională
47.	Eficiența eco-energetică a utilizării resurselor regenerabile (I)	Dr. Ștefan Răgălie, Centrul de Economia Industriei și Serviciilor
<i>VIII. Elemente de fundamentare a planului național de dezvoltare economico-socială a României</i> <i>- program prioritar al Institutului Național de Cercetări Economice -</i> <i>Coordonator dr. Leonard Cazan</i>		
48.	Serviciile de producție, competitivitatea și integrarea României în Uniunea Europeană (C)	Dr. Agnes Ghibuțiu, Institutul de Economie Mondială
49.	Contextul economic internațional al dezvoltării economico-sociale a României (C)	Dr. Gabriel Munteanu, Octavian Rădulescu, Institutul de Economie Mondială
<i>IX. Economia post-aderare a noilor țări membre ale UE. Promovarea bunelor practici pentru România</i> <i>- program prioritar al Institutului Național de Cercetări Economice -</i> <i>Coordonator dr. Virginia Câmpeanu</i>		
50.	Noile țări membre ale Uniunii Europene - evoluții economice. Promovarea bunelor practici pentru România (C)	Dr. Virginia Câmpeanu, Institutul de Economie Mondială

<i>X. Cercetări de epistemologie economică. Laureții Nobel pentru economie și limbajul noțional național</i> <i>- program prioritar al Institutului Național de Cercetări Economice -</i> <i>Coordonator Acad. Tudorel Postolache</i>		
51.	Colecția „Laureții Nobel pentru economie”. Seria discursuri de recepție (C)	Acad. Dr. Tudorel Postolache, Dr. Gheorghe Dolgu, Centrul Român de Economie Comparată și Consens
<i>XI. Economie și cultură. Valorificarea gândirii economice românești și universale</i> <i>- program prioritar al Institutului Național de Cercetări Economice -</i> <i>Coordonator dr. Valeriu Ioan-Franc</i>		
52.	Industria culturale. Particularitățile ofertei mass-media pe piața industriilor culturale (cu privire la presa scrisă și serviciile audiovizuale) (C)	Dr. Maria Moldoveanu, Centrul Român de Economie Comparată și Consens
53.	Gândirea economică în perioada 1920 - până în zilele noastre (C)	Dr. Mariana Iolanda Vasilescu-Dăduianu, Institutul de Economie Mondială
54.	Evaluarea progreselor în teoria economică. Abordări epistemologice (I)	Dr. Ene Dinga, Institutul Național de Cercetări Economice
55.	Relația dintre religia dominantă și performanța economică a țărilor (2006) Relația cultură națională - religia dominantă (I) (2007) Cum determină religia dominantă performanța economică a țărilor (C)	Dr. Paul Fudulu, Centrul Român de Economie Comparată și Consens
56.	Venitul național - produsul național brut în România 1860-2000. Calcularea seriilor statistice lungi (seculare) (I)	Dr. Victor Axenciuc, Institutul de Economie Națională
57.	Tratatul de istorie a României. Tom.11, Istoria economiei naționale (I)	Dr. Victor Axenciuc, Institutul de Economie Națională
58.	Contribuția forței de muncă la crearea și dezvoltarea structurilor industriale în România. Evoluții istorice (I)	Dr. Florin Pavelescu, Institutul de Economie Națională
59.	Nicholas-Georgescu Roegen. Opere complete, vol. 7 (I + II) (C)	Dr. Valeriu Ioan-Franc, Centrul Român de Economie Comparată și Consens; Dr. Hildegard Puwak, Institutul de Economie Națională
60.	Metode matematice și aplicații informatice pentru cercetarea economică asistată de calculator (C)	Dr. Dan Mateescu, Institutul de Prognoză Economică
<i>XII. Modelarea economiei românești</i> <i>- program prioritar al Institutului Național de Cercetări Economice -</i> <i>Coordonator Acad. Emilian Dobrescu</i>		

61.	Model de programare financiară macroeconomică a României - blocul sectorului public (I)	Dr. Ene Dinga, Centrul de Cercetări Financiare și Monetare "Victor Slăvescu"
62.	Modele alternative ale proiectării în rețea a finanțării regionale și rurale în România (C)	Dr. Gheorghe Manolescu, Centrul de Cercetări Financiare și Monetare "Victor Slăvescu"
63.	Macromodelul economiei românești. Banca de date (C)	Dr. Marioara Iordan, Institutul de Prognoză Economică
XIII. Cooperarea științifică cu Republica Moldova <i>Coordonator dr. Valeriu Ioan-Franc</i>		
64.	Dezvoltarea durabilă a României și Republicii Moldova. Abordări teoretico-metodologice și elemente de fundamentare strategică orizont 2025 (I)	Dr. Valeriu Ioan-Franc, Centrul Român de Economie Comparată și Consens
XIV. Programe editoriale <i>Coordonator drd. Aida Sarchizian</i>		
65.	<ul style="list-style-type: none"> • Romanian Economic Review, 2 apariții/an, cooperare cu Editura Academiei Române • Colecția "Biblioteca economică" - seria "Probleme economice" - 47 apariții/an - seria "Studii și cercetări economice", 12 apariții/an • Analele Institutului Național de Cercetări Economice, 4 apariții/an • Revista română de economie, 4 apariții/an (Institutul de Economie Națională) • Studii financiare, 4 apariții/an (Centrul de Cercetări Financiare și Monetare "Victor Slăvescu") • Revista de economie industrială, 4 apariții/an (Centrul de Economia Industriei și Serviciilor) • Romanian Journal of Economic Forecasting, 4 apariții/an (Institutul de Prognoză Economică) 	

Notă: (C) – teme în continuare;

(I) – teme noi.

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE ECONOMIE MONDIALĂ

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE ECONOMIE MONDIALĂ

Programul:

I. Evaluarea Stării Economiei Naționale - ESEN (2005-2006)

Creștere reală, creștere potențială. Căi de reducere a decalajelor din România și țările membre ale UE.

Program fundamental al Academiei Române

Tema de cercetare:

01. – Evoluții în procesul de globalizare și integrare regională. Impactul asupra României (C)

Coordonator: Dr. Marcel Moldoveanu

Autori: Marin Frâncu, Mirela Simion

CUPRINS

Adaptarea României la politica monetară regională

I. Politica monetară regională și mecanismul ei de transmisie – exigențele ei pentru România	7
1. Obiectivul primar și strategia politicii monetare în zona euro	7
2. Ratele cheie de dobândă ale politicii monetare în zona euro	9
3. Cadrul operațional și instrumentele principale de politică monetară ale Eurosystemului	10
3.1. Operațiunile de piață liberă ale Eurosystemului	11
3.2. Facilitățile permanente	13
3.3. Cerințele de rezerve minime	15

3.4. Principiile de ghidare în desfășurarea politicii monetare a zonei euro	16
4. Analizele de lichiditate a pieței făcute de Eurosystem	17
5. Sistemul de garantare cu active depuse drept colateral în zona euro	18
6. Integrarea politicii monetare a Eurosystemului în contextul macroeconomic global și regional	19
7. Înțelesul largit al obiectivelor politicii monetare a Eurosystemului	20
7.1. Beneficiile stabilității prețurilor	21
7.2. Esența rolului politicilor monetare în zona euro	23
7.3. Neutralitatea pe termen lung a banilor	23
7.4. Inflația ca fenomen monetar	24
7.5. Monopolul furnizării bazei monetare și semnalarea poziției de politică monetară	24
8. Mecanismul de transmisie a politicii monetare	25
9. Dovezi empirice asupra transmisiei politicii monetare în zona euro	29
10. Funcționarea canalelor de transmisie a politicii monetare în finanțarea economiei europene	31
11. Indicatorii cheie și determinanții lor în analizarea condițiilor de finanțare a întreprinderilor europene potrivit diferitelor teorii ale canalelor de transmisie monetară	34
12. Problema eșecului pieței în funcționarea mecanismelor de transmisie monetară și de finanțare a întreprinderilor	39
13. Comportamentul băncilor europene în ajustarea nivelului dobânzii de creditare față de dobânda de pe piața de capital	43
14. Predictibilitatea politicii monetare a Eurosystemului – model de referință pentru politica monetară a României	47
14.1. Nivelul de predictibilitate și calitatea cadrului de politică monetară	53
14.2. Confirmarea prin date empirice a predictibilității Băncii Europene Centrale ..	55

14.3. Efectele anunțurilor de politică monetară și ale comunicărilor Băncii Europene Centrale asupra piețelor de obligațiuni pe termen lung	62
14.4. Predictibilitatea băncii centrale și volatilitatea implicată, derivată din opțiunile la contractele „futures” cu dobânzi pe termen scurt	65
II. Îndeplinirea obiectivului primar al politicii monetare regionale și comportamentul piețelor europene în modificarea prețurilor – cerințe pentru România	68
15. Inflația și cursul de schimb valutar în zona euro	68
16. Deficitul bugetar sporește presiunile asupra monedei euro	70
17. Presiunile inflaționiste pot afecta toate țările care folosesc moneda euro, inclusiv România	76
18. Dinamica generală pe termen lung a prețurilor europene de consum și de producție	77
19. Comportamentul ajustării prețurilor de vânzare pe piețele europene	82
19.1. Structura modelului de ajustare a prețurilor în zona euro	85
19.2. Fundamentarea deciziilor de ajustare a prețurilor în zona euro	91
19.3. Factorii care favorizează deciziile firmelor europene de menținere a vechilor prețuri	95
19.4. Exigențe în ajustarea prețurilor impuse firmelor românești de piețele europene	103
III. Analiza politicii monetare a României și exigențele adaptării ei la politica monetară regională	106
20. România în contextul subregional sud-est european cu preocupări similare de politică monetară	106
21. Analiza principalelor preocupări de politică monetară ale României	108
22. Contextul macroeconomic și nivelul vulnerabilităților în care acționează politica monetară a României	109
22.1. Caracterizarea mediului extern cu care se confruntă politica monetară a României	109

22.2. Analiza cadrului politicii monetare a României și a climatului macroeconomic intern în care acționează	110
23. Dependența mecanismului transmisiei politicii monetare a României de caracteristicile sectorului bancar intern	117
23.1. Evoluția, structura și caracteristicile sistemului bancar din România	117
23.2. Analiza structurii activelor și pasivelor sistemului bancar din România	120
23.3. Profitabilitatea sectorului bancar din România	123
24. Riscurile bancare și factorii de absorbție a șocurilor în sistemul bancar din România	126
24.1. Riscul de credit	126
24.2. Riscurile de piață și de lichiditate în sistemul bancar românesc	130
24.3. Factorii de absorbție a șocurilor în sistemul bancar românesc	131
25. Principalele urgențe ale politicii monetare actuale a României	133
IV. Preocupările României de îmbunătățire a politicii monetare	135
26. Orientările politicii monetare a României	135
27. Cadrul operațional al politicii monetare a Băncii Naționale a României	138
28. Evoluții curente în aplicarea politicii monetare a României	143
29. Impactul politicii monetare curente a BNR asupra piețelor financiare interne	150
29.1. Ratele dobânzilor	150
29.2. Cursul de schimb și fluxurile de capital	156
29.3. Moneda și creditul	161
29.3.1. Moneda	161
29.3.2. Creditul neguvernamental	164
30. Perspectivele inflației în România	167
30.1. Scenariul de bază al proiecției inflației	168
30.2. Presiuni exogene asupra inflației	172

30.3. Presiuni din partea cererii agregate	176
30.3.1. Presiuni ale cererii în perioada curentă	176
30.3.2. Implicații ale evoluțiilor recente ale cursului leului și ale ratelor dobânzilor asupra activității economice	178
30.3.3. Presiuni ale cererii în cadrul orizontului de proiecție a inflației	180
30.4. Riscuri și incertitudini asociate proiecției inflației	185
31. Evaluarea poziției politicii monetare a României	191

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE ECONOMIE MONDIALĂ

Programul:

I. Evaluarea Stării Economiei Naționale - ESEN (2005-2006)
Creștere reală, creștere potențială. Căi de reducere a decalajelor din România și țările
membre ale UE.
Program fundamental al Academiei Române

Tema de cercetare:

01. – *Evoluții în procesul de globalizare și integrare regională. Impactul asupra României (C)*

Coordonator: Dr. Marcel Moldoveanu

Autori: Dr. Sarmiza Pencea, Dr. Ecaterina Stănculescu

CUPRINS

Oportunități și sfidări ale dezvoltării în epoca globalizării: aglomerările economice de tip cluster

1. Introducere	1
2. Cadrul conceptual	2
2.1. Ce sunt și ce nu sunt clusterelor?	2
2.2. Naștere și evoluție	5
2.3. Tipologie	8
2.4. Câteva trăsături specifice	10
2.5. Guvernanța la nivelul clusterului	13

2.6. Metode analitice și tehnici pentru identificarea clusterelor	14
2.7. Clustere, consorții și rețele de firme	16
3. Beneficiile și riscurile clusterizării	19
3.1. Avantajele firmelor participante la clustere	19
A. Efectele asupra competitivității firmelor	19
B. Efecte asupra activității de inovare	20
C. Efecte asupra formării unor noi companii	21
D. Efecte asupra costurilor de tranzacție	22
E. Alte efecte asupra firmelor din cluster	22
F. Efecte privind managementul schimbării	23
G. Efecte privind investițiile străine directe	23
3.2. Avantaje pentru regiunile de implantare și comunitățile locale	24
3.3. Unele aspecte discutabile sau criticabile	24
4. Promovarea dezvoltării prin inițiative de politică economică în sprijinul clusterelor	28
4.1. Promovarea clusterelor – necesitatea practică și raționalitatea economică	28
4.2. Specificități și exigențe ale politicii de promovare a clusterelor	31
4.3. Direcții de acțiune și pași în politica de promovare a clusterelor	35
4.4. Factori de succes în politica de promovare a clusterelor	40
4.5. Inițiative practice privind clusterelor	44
5. Scurtă privire asupra problematicii clusterelor în UE	48
6. Spre un nou model al dezvoltării: dezvoltarea bazată pe clustere	53
6.1. Inițiative ce vizează clusterelor – provocări și perspective	53
6.2. Modelul dezvoltării economice bazate pe clustere	55

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE ECONOMIE MONDIALĂ

Programul:

I. Evaluarea Stării Economiei Naționale - ESEN (2005-2006)
Creștere reală, creștere potențială. Căi de reducere a decalajelor din România și țările
membre ale UE.
Program fundamental al Academiei Române

Tema de cercetare:

01. – Evoluții în procesul de globalizare și integrare regională. Impactul asupra României (C)

Coordonator: Dr. Marcel Moldoveanu

Autori: Dr. Marcel Moldoveanu, Dr. Daniela Liușnea, Dr. Ana Voicu, Dr. Florin Bonciu

CUPRINS

Spațiile euromediteraneeen și exsovietic în contextul globalizării

I. Globalizare și integrare regională la început de secol și mileniu	1
II. Parteneriatul euromediteraneeen – între deziderate și realități	9
1. Acordurile de asociere – element de referință în procesul de cooperare	9
2. Parteneriatul Nord-Sud: abordare conceptuală și pragmatică	5
3. Parteneriatul euromediteraneeen și politica de vecinătate a UE	8
III. Locul comunității statelor independente în relațiile economice ale Uniunii	
Europene	25

1. De la URSS la Comunitatea Statelor Independente	28
2. Relațiile comerciale dintre Uniunea Europeană și CSI	36
IV. Tendințe actuale în orientarea și dinamica fluxurilor de investiții străine directe pe plan mondial	48
1. Contextul global actual	48
2. Orientarea fluxurilor de investiții străine directe la nivel mondial	52
Concluzii	72
Bibliografie	78

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE ECONOMIE MONDIALĂ

Programul:

I. Evaluarea Stării Economiei Naționale - ESEN (2005-2006)
Creștere reală, creștere potențială. Căi de reducere a decalajelor din România și țările
membre ale UE.
Program fundamental al Academiei Române

Tema de cercetare:

04. – Politici sectoriale comunitare (I)

Coordonator: Dr. Maria Cartas

Colectiv de autori: Mihaela Bălțatu, Emilia Bălan, Ecaterina Pațilea, Simona Zamșa

CUPRINS

Politica agricolă comună: evoluții și tendințe în unele subsectoare importante – cereale, carne, uleiuri, zahăr. Implicații pentru România

Introducere	1
1. Cereale	6
1.1. Evoluții și tendințe pe piața cerealelor la nivel mondial și Uniunea Europeană	6
1.2. Reforma pieței cerealelor în UE	19
1.3. Piața cerealelor în România; implicațiile aderării României la UE asupra sectorului cerealier	27

2. Uleiuri vegetale	37
2.1. Evoluții și tendințe pe piața oleaginoaselor la nivel mondial și în Uniunea Europeană	37
2.2. Reforma politicilor în domeniul oleaginoaselor în UE	42
2.3. Industria uleiurilor în România; istoric și implicațiile aderării României la UE asupra sectorului de oleaginoase	48
3. Zahăr	56
3.1. Evoluții și tendințe pe piața zahărului la nivel mondial și în Uniunea Europeană	56
3.2. Reforma zahărului în UE	64
3.3. Industria zahărului în România; istoric și implicațiile aderării României la UE asupra sectorului zahărului	71
4. Carne	77
4.1. Evoluții și tendințe pe piața cărnii la nivel mondial și în Uniunea Europeană ...	77
4.2. Reforma cărnii în UE	90
4.3. Industria cărnii în România; istoric și implicațiile aderării României la UE asupra sectorului cărnii	94
Bibliografie selectivă	100

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE ECONOMIE MONDIALĂ

Programul:

I. Evaluarea Stării Economiei Naționale - ESEN (2005-2006)
Creștere reală, creștere potențială. Căi de reducere a decalajelor din România și țările
membre ale UE.
Program fundamental al Academiei Române

Tema de cercetare:

04. – Politici sectoriale comunitare (I)

Coordonator: Dr. Maria Cartas

Colectiv de autori: Dr. Maria Cartas, Rodica Negescu, Florela Stoian

CUPRINS

Tendențe, politici și strategii viitoare în industria autovehiculelor în Uniunea Europeană.
Poziționarea României în cadrul sectorului în perspectiva integrării

Introducere	4
1. Principalele trăsături, evoluții și tendințe pe piața mondială a autovehiculelor	6
2. Industria auto europeană în context global	15
2.1. Importanța economică a sectorului	15
2.2. Profilul ramurii	18
2.3. Procesul de consolidare și restructurare	19

2.4. Ocuparea capacităților de producție în cadrul sectorului	22
3. Principalele tendințe în domeniul competitivității	24
3.1. Performanța industriei auto europene pe piețele de export	24
3.2. Dimensiunile pieței interne	32
3.3. Creșterea pieței	35
3.4. Activitatea de cercetare-dezvoltare și inovare – factor de competitivitate în cadrul ramurii	37
4. Cadrul de reglementare	44
5. Perspectivele industriei auto europene – oportunități și restricții	47
5.1. Analiza SWOT a industriei auto europene	47
5.2. Evoluții previzibile ale industriei auto europene	53
5.3. Principalele direcții de acțiune relevante din punctul de vedere al competitivității industriei auto	56
6. Poziționarea industriei auto românești în context european	58
6.1. Situația industriei auto în România. Locul ocupat de Renault în cadrul acestei industrii	58
6.1.1. Dacia – Renault, Pitești	60
6.1.2. Daewoo – Craiova	78
6.1.3. Piața componentelor auto din România	84
6.2. Competitivitatea industriei auto românești	86
6.2.1. Analiza SWOT	86
6.2.2. Oportunități și restricții, direcții de acțiune în vederea îmbunătățirii performanțelor sectorului	87
Bibliografie selectivă	93

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE ECONOMIE MONDIALĂ

Programul:

I. Evaluarea Stării Economiei Naționale - ESEN (2005-2006)
Creștere reală, creștere potențială. Căi de reducere a decalajelor din România și țările
membre ale UE.
Program fundamental al Academiei Române

Tema de cercetare:

05. – Fenomene și procese definitorii pentru evoluția integrării europene în acest deceniu și
implicațiile lor asupra României (C)

Coordonator: Dr. Petre Prisecaru

Colectiv de autori: Dr. Petre Prisecaru, Laurențiu Bălțatu, Anca Dragomirescu, Ionela
Mânzu, Alina Dumitrescu

CUPRINS

Reforma principalelor politici comunitare

1. Politica industrială a UE	1
1.1. Scurt istoric al politicii industriale a UE	1
1.2. Politici industriale sectoriale în UE	3
1.3. Politica industrială comună (orizontală) a UE	7
1.3.1. Aspecte generale ale politicii industriale comune	7
1.3.2. Situația industriei comunitare	10

1.3.3. Politica industrială orizontală ca politică a întreprinderii	14
1.3.3.1. Politica în domeniul IMM-urilor	16
1.3.3.2. Rolul antreprenoriatului și inovării	18
1.3.3.3. Dimensiunea dezvoltării durabile	21
1.3.4. Politica industrială orizontală: o nouă abordare metodologică a Comisiei Europene	22
1.4. Dezvoltări recente în politica industrială a UE	26
1.4.1. Șapte inițiative majore de politică transsectorială	27
1.4.2. O abordare integrată a cercetării și inovării industriale (2005)	29
Bibliografie	30
2. Politica de dezvoltare regională	32
2.1. Considerații generale privind politica regională	32
2.2. Scurt istoric al primelor reforme ale politicii regionale (1988, 1993, 1999)	38
2.3. Ultima reformă, de mare amploare, a politicii regionale	46
2.3.1. Prezentare generală	46
2.3.2. Noua reformă a politicii de coeziune în contextul relansării Strategiei de la Lisabona	48
2.3.3. Noile obiective prioritare comunitare, propuse de Comisie în cadrul ultimei reforme	52
2.3.3.1. Convergența	52
2.3.3.2. Competitivitatea regională și ocuparea forței de muncă	56
2.3.3.3. Cooperarea teritorială europeană	59
2.3.4. Coeziunea teritorială	61
2.3.4.1. Necesitatea abordării problemelor dezechilibrelor teritoriale	61
2.3.4.2. Contribuția orașelor la creștere și la crearea de locuri de muncă ...	62

2.3.4.3. Ameliorarea organizării instrumentelor care operează în zonele rurale și în sectorul pescuitului	64
2.3.4.4. Sprijinirea diversificării economice a zonelor rurale	65
2.3.5. Cele trei mari orientări strategice ale politicii de coeziune, vizând satisfacerea cerințelor Strategiei de la Lisabona	66
2.3.5.1. Europa și regiunile sale trebuie să devină un loc mai atractiv pentru investiții și muncă	67
2.3.5.2. Ameliorarea cunoașterii și inovării, factori de creștere	72
2.3.5.3. Locuri de muncă mai numeroase și de o calitate mai bună	79
2.3.6. Reforma sistemului de implementare a politicii regionale: simplificarea și descentralizarea	85
2.3.6.1. Orientarea mai strategică spre prioritățile UE	85
2.3.6.2. Simplificarea sistemului de programare	86
2.3.6.3. Managementul financiar și controlul	87
2.3.6.4. Concentrarea resurselor	88
2.3.6.5. Un accent mai puternic pe performanță și calitate	90
2.3.7. Guvernanța și coeziunea	91
2.3.8. Noul cadru financiar	94
2.3.8.1. Bugetul alocat politicii de coeziune	94
2.3.8.2. Cofinanțarea	96
Bibliografie	97
3. Politica comercială a UE	100
3.1. Introducere – abordări teoretice ale politicii comerciale	100
3.2. Studiu de caz – sfera de cuprindere a politicii comerciale comunitare	102
3.3. De ce o politică comună?	103
3.4. Obiective, principii și instrumente ale politicii comerciale comune	106

3.5. Tipuri de politică comercială a UE	111
3.6. Politică antidumping: politică comercială în locul politicii în domeniul concurenței	111
3.7. Protecția tarifară – instrument esențial al politicii comerciale a UE	115
3.8. Protecția netarifară cantitativă	117
3.9. Procesul de elaborare a politicii comerciale	119
3.9.1. Negocieri multilaterale	119
3.9.2. Negocierea acordurilor bilaterale	120
3.9.3. Aplicarea acordurilor bilaterale sau multilaterale	120
3.9.4. Principalii actori în negocierile comerciale	123
3.10. Politică comercială comună și sistemul comercial multilateral. Rolul UE în cadrul GATT/OMC	126
3.11. Politică comercială a UE și Agenda de dezvoltare de la Doha	128
3.12. Principalele critici aduse politicii comerciale a UE	135
3.13. Factori ce modelează politica comercială a UE	136
3.14. Concluzii	137
Bibliografie	140
Abrevieri	141
4. Politică de mediu a UE	143
4.1. Scurt istoric privind politicile de mediu în UE	143
4.1.1. Primele reglementări în domeniul protecției mediului	143
4.1.2. Baza legală a politicii de mediu în UE	144
4.1.3. Momente importante în dezvoltarea politicii comunitare privind protecția mediului Cel de-al șaselea Program de Acțiune pentru Mediu 2000-2010. Protocolul de la Kyoto	145
4.2. Principiile politicii de mediu	146

4.3. Instituții implicate în elaborarea și implementarea politicii de mediu	147
4.3.1. Comisia europeană	148
4.3.2. Conciliul de Miniștri	149
4.3.3. Parlamentul european	149
4.3.4. Curtea Europeană de Justiție	150
4.3.5. Grupurile de interese ecologiste	150
4.4. Instrumentele politicii de mediu – instrumente legislative, de conștientizare și informare, financiare, fiscale	151
4.5. Strategii în domeniul politicii de mediu	153
4.5.1. Strategia Uniunii Europene pentru dezvoltare durabilă	153
4.5.2. Strategia UE pentru mediu și sănătate	153
4.5.3. Strategia tematică pentru calitatea aerului	154
4.5.4. Strategia tematică privind protejarea și conservarea mediului marin	154
4.5.5. Strategia tematică pentru managementul deșeurilor	155
4.5.6. Strategia tematică privind utilizarea continuă a resurselor naturale	156
4.5.7. Strategia tematică privind mediul urban	157
4.6. Direcții și acțiuni în politica de mediu în anul 2005	157
4.7. Direcții și acțiuni în politica de mediu a anului 2006	158
4.8. Dimensiunea internațională a politicii de mediu a UE	159
Bibliografie	162
5. Politica socială a Uniunii Europene	163
5.1. Evoluția procesului de reformă a politicii sociale	163
5.2. Politica Uniunii europene privind ocuparea forței de muncă	165
5.3. Sisteme europene de protecție socială	173
5.4. Reforma politicii sociale pe linia sprijinirii competitivității comunitare	175

5.5. Viitorul modelului social european	180
5.6. Strategii de implementare a reformei politicii sociale în România	186
Bibliografie	190

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE ECONOMIE MONDIALĂ

Programul:

I. Evaluarea Stării Economiei Naționale - ESEN (2005-2006)
Creștere reală, creștere potențială. Căi de reducere a decalajelor din România și țările
membre ale UE.
Program fundamental al Academiei Române

Tema de cercetare:

05. – Fenomene și procese definitorii pentru evoluția integrării europene în acest deceniu și implicațiile lor asupra României (C)

Coordonator: Dr. Petre Prisecaru

Colectiv de autori: Dr. Petre Prisecaru, Mariana Papatulică, Laurențiu Bălțatu, Cristina Bumbac

CUPRINS

Reconsiderări în politica energetică a UE din perspectiva unei previzibile crize a petrolului.
Impactul asupra României.

1. Probabilitatea producerii unui nou șoc petrolier	1
1.1. Dezechilibru evident al raportului cerere/ofertă pe piața țițeiului	1
1.2. Scenarii pesimiste și optimiste privind viitorul pieței petrolului	4
1.3. Concluzii	8
2. Prognoza cererii și ofertei de energie în UE	9
2.1. Producția de energie	9

2.2. Cererea de energie	11
2.2.1. Cererea de energie primară	11
2.2.2. Cererea finală de energie	13
2.2.2.1. Cererea finală de energie pe sectoare	13
2.2.2.2. Cererea finală de energie pe tipuri de combustibil	15
2.2.2.3. Generarea energiei electrice	17
2.3. Emisiile de CO ₂ și alți indicatori esențiali	21
2.4. Convergența între membrii vechi (cei 15) și cei noi (cei 10) ai UE	23
3. Reconsiderări în politica energetică a UE din perspectiva unei previzibile crize a petrolului	25
3.1. Introducere	25
3.2. Răspunsul UE: O politică energetică pentru Europa	27
3.3. Coordonatele de bază ale noului concept comun de politică energetică a UE	28
3.4. Abordarea problematicii energiei în UE din perspectiva dezvoltării durabile	36
3.5. Obiective principale ale politicii comunitare, care iau în considerare dimensiunea mediului	40
4. Eficiența energetică – componentă de bază a politicilor energetice actuale în condițiile restrângerii disponibilului de resurse primare	51
I. Eficiența energetică – sursă curată de energie	51
I.1. Conceptul modern de eficiență energetică – rezultanta unor cerințe economice. Obiective	51
I.2. Strategii generale referitoare la eficiența energetică	52
I.3. Elementele componente ale strategiilor care vizează eficiența energetică	53
I.4. Instrumente internaționale de anvergură	58
II. Cartea Verde asupra eficienței energetice din 2005 – instrumentul de bază al Uniunii Europene	60

II.1. Argumente consolidate identificate de Comisia europeană	62
II.2. Soluțiile propuse de Cartea Verde a UE: inițiativa europeană	64
II.3. Acțiuni la nivel comunitar	65
II.3.1. Integrarea problemelor legate de energie în cadrul altor politici comunitare	65
II.3.2. Politici specifice pe domenii	67
II.4. Acțiuni la nivel național	69
II.5. Acțiuni la nivel regional și local	71
II.6. O strategie deschisă întregii lumi	71
II.7. Bariere posibile și previzibile la aplicarea măsurilor referitoare la eficiența energetică	72
Anexe: Alte acte normative care vizează eficiența energetică în UE	77
5. Ajustări necesare în politica energetică a României din perspectiva obiectivelor noii strategii energetice a UE și a strategiei dezvoltării durabile	79
5.1. Succintă caracterizare a sectorului energetic din România	79
5.2. Analiză SWOT a situației actuale a sectorului energiei din România	80
5.3. Măsurile privind dezvoltarea sectorului energiei în România din perspectiva obiectivelor strategiei dezvoltării durabile	82
5.4. Direcții de acțiune și instrumente de transpunere în practică a obiectivelor în domeniul unei strategii durabile în domeniul energiei	88
5.5. Elemente ale politicii energetice a României pe perioada 2006-2009, în funcție de prioritățile stabilite de UE	91
5.6. Concluzii privind obiectivele unei strategii energetice pentru România, dinamica raporturilor de competitivitate dintre sursele primare de energie, factori de influență	93
Bibliografie	104

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE ECONOMIE MONDIALĂ

Programul:

III. Economia României și sistemul euro.
Program fundamental al Academiei Române

Tema de cercetare:

22. – Uniunea Europeană și euro în contextul extinderii la 25-27 membri (C)

Coordonator: Drd. Eugen Andreescu

Colectiv de autori: Eugen Andreescu, Cornel Albu, Simona Poladian, Dragoș Sălăgean,
Nicoleta Popa, Rodica Velciu

CUPRINS

Uniunea Europeană și Euro în contextul extinderii la 25-27 de membri

I. Euro câștigă teren în raport cu dolarul	1
II. Rivalitatea dolar-Euro încotro?	11
III. Perspective pentru rolul internațional al Euro	27
IV. Rusia mizează pe Euro	38
V. Impactul extinderii UE asupra Uniunii Economice și Monetare	46
VI. Extinderea U.E.M.	53
VII. Stadiul pregătirii țărilor UE-10 pentru trecerea la Euro	69
VIII. Concluzii	77
Bibliografie	82

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE ECONOMIE MONDIALĂ

Programul:

IV. Economia bazată pe cunoaștere și inovare. Cercetarea, dezvoltarea și inovarea pentru prospectare și integrarea europeană (CD & IPIE).
Program fundamental al Academiei Române

Tema de cercetare:

28. – Dezvoltarea societății informaționale în România.
Racordarea la inițiativa europeană 2010 (I)

Coordonator: Radu Gheorghiu

Colectiv de autori: Adriana Ciobotaru, Radu Gheorghiu, Mihai Moia, Viorel Niță,
Manuela Unguru

CUPRINS

Inițiativa i2010	4
1. Analiza comparativă a indicatorilor societății informaționale în România și Uniunea Europeană	6
2. Piața TIC	13
3. Competiția pe piața telecomunicațiilor	25
4. Comerțul electronic în România	29
5. Piața e-banking în România	31
6. Tendințe recente pe piața de software pentru afaceri din România	35

7. e-Guvernarea	42
8. Securitatea informatică în România	51
9. Cadrul instituțional și politicile în domeniul societății informaționale	60
Anexa – Legislația legată de utilizarea internetului	64

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE ECONOMIE MONDIALĂ

Programul:

IV. Economia bazată pe cunoaștere și inovare. Cercetarea, dezvoltarea și inovarea pentru prospectare și integrarea europeană (CD & IPIE).
Program fundamental al Academiei Române

Tema de cercetare:

29. – Politici și programe de cooperare internațională ale UE în domeniul Cercetării-Dezvoltării-Inovării (I)

Coordonator: Dr. Ecaterina Stănculescu

Colectiv de autori: Dr. Ecaterina Stănculescu, Dr. Anca Dragomirescu, Ionela Băltățescu

CUPRINS

1. Considerente generale	1
1.1. Globalizarea și internaționalizarea cunoștințelor	1
1.2. Argumente în favoarea cooperării internaționale în domeniul științei și tehnologiei	6
2. Politica de cooperare internațională a Uniunii Europene în domeniul cercetării-dezvoltării-inovării	9
2.1. Puncte generale de reper	9
2.2. Cooperarea științifică internațională în Programul-Cadru 6 (PC-6)	16
2.2.1. Cooperarea cu statele candidate la aderare	16

2.2.2. Cooperarea cu statele din Balcanii occidentali	17
2.2.3. Cooperarea cu statele mediteraneene	17
2.2.4. Cooperarea cu statele din fostul spațiu sovietic	18
2.2.5. Cooperarea cu statele în dezvoltare și emergente	22
2.2.6. Cooperarea cu statele dezvoltate	26
2.2.7. Proiecte colaborative; proiecte și evenimente de un larg interes	29
2.3. Cooperarea științifică internațională în PC 7	32
3. Programe, instituții și alte instrumente de cooperare internațională în domeniul CDI	40
3.1. Programul INCO	40
3.1.1. Obiective, structură și orientare globală	41
3.1.2. Cooperarea cu țările terțe	43
3.1.3. Evaluarea proiectelor de cooperare internațională	47
3.2. Programul Marie Curie	48
3.2.1. Prezentare	48
3.2.2. Acțiunile Marie Curie	49
3.3. Inițiativa EUREKA	54
3.4. Programul European de Cooperare în Domeniul Cercetării Științifice și Tehnologice – COST	60
3.4.1. Prezentarea programului	60
3.4.2. Cooperarea cu țările vecine (din Europa și din afara ei)	65
3.4.3. Cooperarea COST cu țările din restul lumii	70
3.5. Platformele Tehnologice	75
3.5.1. Rolul Platformelor Tehnologice în dezvoltarea cooperării internaționale în domeniul CDI	75
3.5.2. Provocări ale viitorului pentru PT europene	78

3.5.3. Exemplul platformei tehnologice eMobility	80
3.6. Institutul European pentru Tehnologie	82
4. Cooperarea internațională a României în domeniul CDI	87
4.1. Politica de cooperare internațională a României în domeniul CDI	87
4.2. Impactul politicilor și măsurilor luate de către guvern	95
4.3. Proiectul EUROBROK	100
5. Concluzii	102
Bibliografie selectivă	107

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE ECONOMIE MONDIALĂ

Programul:

**V. Program interdisciplinar de prevenire
a fenomenelor de risc major la scară națională.
Program fundamental al Academiei Române**

Tema de cercetare:

34. – Impactul dezastrelor asupra economiilor europene (I)

Coordonator: Dr. Virginia Câmpeanu

Colectiv de autori: Dr. Virginia Câmpeanu, Dr. Dana Chițac, Emilia Bălan, Dragoș
Sălăgean, Drd. Andreea Drăgoi, Drd. Răzvan Cîmpean, Drd. Victor
Iancu

CUPRINS

Evaluarea impactului dezastrelor naturale pe plan mondial și european

Introducere	1
Raport de documentare	11
1. Rapoarte și analize privind strategiile internaționale pentru prevenirea și reducerea efectelor dezastrelor naturale	11
2. Rolul instituțiilor financiare internaționale în managementul dezastrelor	12
3. Rolul guvernantei locale la reducerea dezastrelor	12
4. Uniunea Europeană – ajutoare regionale și fondurile structurale pentru dezastre	12

5. Studii privind vulnerabilitatea la dezastre naturale	12
6. Studii privind impactul economico-social al dezastrelor naturale și managementul riscului	15
7. Materiale privind impactul economico-social al inundațiilor, furtunilor și temperaturilor extreme	21
8. Materiale privind impactul economico-social al cutremurelor și alunecărilor de teren	24
9. Materiale privind impactul economico-social al secetei și incendiilor	26
10. Materiale privind impactul economico-social al epidemiilor	28
11. Studii de caz	29
12. Lecții pentru managementul riscului în dezastrele naturale	32
13. Rapoarte și studii privind efectele protecției financiare prin asigurări în caz de dezastre naturale	39
Concluzii desprinse din faza de documentare	42

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE ECONOMIE MONDIALĂ

Programul:

VIII. Elemente de fundamentare
a planului național de dezvoltare economico-socială a României.
Program prioritar al Institutului Național de Cercetări Economice

Tema de cercetare:

48. – Serviciile de producție, competitivitatea și integrarea României în Uniunea Europeană (C)

Coordonator: Dr. Agnes Ghibuțiu

Colectiv de autori: Dr. Agnes Ghibuțiu, Dr. Sarmiza Pencea, Drd. Mădălina Boureanu,
Mirela Simion

CUPRINS

Procesul de relocalizare a serviciilor în plan global. Implicații pentru România

Introducere

1. Cadrul conceptual și metodologic pentru analiza procesului de relocalizare a serviciilor pe plan global	1
1.1. Definirea conceptului de relocalizare a serviciilor	1
1.1.1. Multitudinea de definiții	1
1.1.2. Externalizare versus relocalizare	3
1.1.3. Definiția de lucru adoptată	6
1.2. Problemele comensurării procesului de relocalizare a serviciilor	7

1.3. Fundamentele teoretice ale procesului de relocalizare a serviciilor	9
2. Relocalizarea serviciilor: dimensiune a mutațiilor structurale din economia mondială	12
2.1. Noile TIC și „revoluția” în materie de capacitate a serviciilor de a fi comercializate	14
2.2. Tipologia serviciilor/funțiilor de servicii „comercializabile”/„relocalizabile”	15
2.3. Limitele relocalizării serviciilor	18
3. Procesul de relocalizare a serviciilor: consecință a expansiunii sistemului producției internaționale. Rolul ISD în acest proces	20
3.1. Globalizarea crescândă a activităților de servicii sub impactul CTN	20
3.2. Particularități ale procesului de relocalizare a producției de servicii: o comparație cu industria prelucrătoare	23
3.3. Cele două forme ale relocalizării: modelul de afaceri captiv și cel externalizat	25
3.4. Rolul ISD în procesul de relocalizare a serviciilor: o evaluare cantitativă	29
3.5. Rolul CTN din UE în procesul de relocalizare a serviciilor în plan global	31
4. Evaluarea dimensiunii și a perspectivelor procesului de relocalizare a serviciilor	33
4.1. Estimarea dimensiunii relocalizării serviciilor în baza anchetelor/studiilor provenind din surse private	33
4.1.1. Evaluarea impactului asupra forței de muncă	36
4.1.2. Evaluarea impactului asupra comerțului internațional	40
4.2. Comensurarea dimensiunii relocalizării serviciilor în baza datelor statistice	41
4.3. Câteva considerente privind perspectivele relocalizării serviciilor	44
5. Determinanții procesului de relocalizare a serviciilor la nivelul companiilor și al țărilor de destinație	46
5.1. Reducerea costurilor și îmbunătățirea calității serviciilor: factorii determinanți ..	46
5.2. Factorii care determină localizarea serviciilor în plan global	49
5.3. Tendințele în amplasarea serviciilor în plan global	51

5.3.1. Gradul ridicat de concentrare a procesului de relocalizare a serviciilor	51
5.3.2. Evaluarea gradului de atractivitate a principalelor țări de destinație	51
6. Efectele procesului de relocalizare a serviciilor pentru țările participante. Implicații în termeni de politici economice	65
6.1. Impactul relocalizării serviciilor asupra țărilor gazdă	65
6.1.1. Implicațiile economice pentru țările gazdă	65
6.1.2. Potențialul economic al relocalizării serviciilor din perspectiva țărilor în curs de dezvoltare și în tranziție	68
6.2. Impactul relocalizării serviciilor asupra țărilor de origine	69
6.2.1. Beneficiilor relocalizării pentru țările de origine	70
6.2.2. Costurile relocalizării pentru țările de origine	74
6.2.3. Reacțiile în termeni politici față de relocalizare în țările de origine	75
6.3. Implicațiile relocalizării serviciilor în termeni de politici economice	77
7. Câteva concluzii privind procesul de relocalizare a serviciilor în plan global	80
8. România și procesul de relocalizare a serviciilor în plan global	90
8.1. Poziția României în cadrul procesului de relocalizare a serviciilor în plan global: o evaluare prin prisma datelor disponibile pe plan internațional și național	90
8.1.1. Analiza evoluției fenomenului relocalizării prin prisma proiectelor de ISD atrase România în sfera serviciilor destinate exportului	90
8.1.2. Analiza tendințelor în evoluția relocalizării în baza datelor vizând ISD	92
8.1.3. Analiza evoluției fenomenului relocalizării prin prisma informațiilor din mass-media românească	94
8.2. Evaluarea gradului de atractivitate a României ca țară de destinație în baza „Indicelui de localizare a serviciilor în plan global”	97
8.3. Potențialul României ca țară de destinație pentru serviciile relocalizate în plan global: puncte tari și puncte slabe	102

8.4. Avantajele și dezavantajele României ca țară de destinație: o abordare din perspectiva integrării în UE	106
8.4.1. Problemele care se ridică între vechile și noile state membre ale UE în contextul procesului de relocalizare	106
8.4.2. Câteva considerente pe marginea avantajelor curente ale României în termeni de costuri	109
8.4.2.1. Nivelul de impozitare	109
8.4.2.2. Costurile salariale	110
8.5. Concluzii și termeni de politici economice	112
Anexe	116
Bibliografie	122

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE ECONOMIE MONDIALĂ

Programul:

VIII. Elemente de fundamentare
a planului național de dezvoltare economico-socială a României.
Program prioritar al Institutului Național de Cercetări Economice

Tema de cercetare:

49. – Contextul economic internațional al dezvoltării economico-sociale a României (C)

Coordonator: Dr. Gabriel Munteanu

Colectiv de autori: Cornel Albu, Eugen Andreescu, Ana-Cristina Bâlgar, Andreea Drăgoi, Victor Iancu, Lucia Iordache, Simona Poladian, Nicoleta Popa, Liliana Rădulescu, Dragoș Sălăgean, Rodica Velciu, Ana-Maria Nica

CUPRINS

Economia țărilor membre OCDE – prezent și perspective

1. Evoluția conjuncturii economice pe ansamblul țărilor membre OCDE în 2006 și perspectivele acesteia în 2007	1
1.1. Scurtă caracterizare a evoluției economiei mondiale în 2006-2007	1
1.2. Tendințe ale evoluției conjuncturii economice pe ansamblul OCDE, Uniunii Europene și Zona Euro în 2005-2007	6
1.2.1. Tendințe ale evoluției conjuncturii economice pe ansamblul OCDE	6

1.2.2. Evoluțiile conjuncturii economice pe ansamblul Uniunii Europene și Zona Euro	12
2. Evoluția conjuncturii economice în principalele țări membre OCDE în anii 2006-2007	15
2.1. Statele Unite ale Americii	15
2.2. Japonia	21
2.3. Germania	26
2.4. Marea Britanie	29
2.5. Franța	36
2.6. Italia	39
2.7. Spania	42
2.8. Turcia	45
2.9. Grecia	49
2.10. Polonia	53
2.11. Cehia	59
2.12. Ungaria	63
2.13. Slovacia	67
Anexe	69
Bibliografie	81

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE ECONOMIE MONDIALĂ

Programul:

VIII. Elemente de fundamentare
a planului național de dezvoltare economico-socială a României.
Program prioritar al Institutului Național de Cercetări Economice

Tema de cercetare:

49. – Contextul economic internațional al dezvoltării economico-sociale a României (C)

Coordonator: Dr. Gabriel Munteanu

Colectiv de autori: Mădălina Boureanu, Alina Dumitrescu, Gabriel Munteanu

CUPRINS

Economia țărilor din Europa de Est și de Sud-Est – prezent și perspective

Partea I

1. Producția și ocuparea forței de muncă	1
1.1. Creșterea PIB	1
1.2. Sursele de creștere a PIB	2
1.3. Piața muncii	3
2. Politici economice	4
2.1. Inflația	4

2.2. Politica fiscală	4
3. Sectorul extern	5
3.1. Contul curent	5
3.2. Investițiile străine directe	5
3.3. Datoria externă	6
4. Previziuni	6
4.1. Creșterea PIB	6
4.2. Venitul pe cap de locuitor	7
4.3. Costul forței de muncă	8
5. Riscuri	9
5.1. Riscuri economice	9
5.2. Riscuri politice și ale mediului de afaceri	10
5.3. Dependența energetică	10
6. Dezvoltarea comerțului exterior în țările din Europa de Sud-Est	11
6.1. Comerțul exterior	11
6.2. Principalii parteneri din regiune	12
6.3. Principalele produse care fac obiectul schimburilor comerciale între țările din Europa de Sud-Est	14
6.4. Perspective	14
7. Crearea unei zone de comerț liber	15
7.1. Memorandumul privind liberalizarea comerțului și facilitățile acordate	15
7.2. Acordul privind înființarea unei zone unice de comerț liber	18
Partea a II-a	
1. Albania	24
2. Bosnia-Herțegovina	26

3. Bulgaria	28
4. Croația	31
5. F.R.I. a Macedoniei	36
6. Federația Rusă	38
7. Republica Moldova	43
8. Serbia	45
9. Ucraina	48
Bibliografie	52

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE ECONOMIE MONDIALĂ

Programul:

VIII. Elemente de fundamentare
a planului național de dezvoltare economico-socială a României.
Program prioritar al Institutului Național de Cercetări Economice

Tema de cercetare:

49. – Contextul economic internațional al dezvoltării economico-sociale a României (C)

Coordonator: Dr. Gabriel Munteanu

Autor: Mădălina Boureanu

CUPRINS

Economia țărilor din America Latină și Zona Caraibelor – prezent și perspective

Introducere

1. Evoluția economiei mondiale în anul 2006 și estimări pentru 2007	1
2. Evoluția economiei țărilor din America Latină în anul 2006 și estimări pentru 2007	3
2.1. Argentina	12
2.2. Brazilia	16
2.3. Chile	21
2.4. Mexic	25
2.5. Panama	29

2.6. Republica Dominicană	32
2.7. Venezuela	35
3. Relațiile comerciale bilaterale UE-MERCOSUR	39
Bibliografie	43

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE ECONOMIE MONDIALĂ

Programul:

VIII. Elemente de fundamentare
a planului național de dezvoltare economico-socială a României.
Program prioritar al Institutului Național de Cercetări Economice

Tema de cercetare:

49. – Contextul economic internațional al dezvoltării economico-sociale a României (C)

Coordonator: Dr. Gabriel Munteanu

Colectiv de autori: Laurențiu Bălțatu, Emilia Bălan, Ecaterina Pațilea, Simona Zamșa,
Mihaela Bălțatu, Anca Dragomirescu

CUPRINS

*Perspective în evoluția cererii, ofertei și a prețurilor pe principalele piețe și la bursele
internaționale de mărfuri (Produse agroalimentare, materii prime agricole nealimentare)*

1. Cereale	1
2. Uleiuri vegetale comestibile	11
3. Făinuri proteice	18
4. Carne	22
5. Zahăr	36
6. Cafea	42

7. Bumbac	47
8. Celuloză papetară	53

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE ECONOMIE MONDIALĂ

Programul:

VIII. Elemente de fundamentare
a planului național de dezvoltare economico-socială a României.
Program prioritar al Institutului Național de Cercetări Economice

Tema de cercetare:

49. – Contextul economic internațional al dezvoltării economico-sociale a României (C)

Coordonator: Dr. Gabriel Munteanu

Colectiv de autori: Octavian Rădulescu, Cristina Bumbac, Doina Stere, Ecaterina Pațilea,
Florela Stoian, Anca Dragomirescu, Emilia Bălan, Dana Ghițac

CUPRINS

*Perspective în evoluția cererii, ofertei și a prețurilor pe principalele piețe și la bursele
internaționale de mărfuri (Produse siderurgice, deșeuri metalice, metale neferoase și prețioase)*

I. Piața oțelului	1
II. Feroaliaje de bază	15
III. Feroaliaje speciale	28
IV. Deșeuri feroase	46
V. Metale neferoase	
1. Aluminiu	65

2. Cupru	71
3. Plumb	77
4. Zinc	81
5. Nichel	85
6. Cositor	90
7. Piața deșeurilor neferoase	95
VI. Metale prețioase	102
Bibliografie	116

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE ECONOMIE MONDIALĂ

Programul:

VIII. Elemente de fundamentare
a planului național de dezvoltare economico-socială a României.
Program prioritar al Institutului Național de Cercetări Economice

Tema de cercetare:

49. – Contextul economic internațional al dezvoltării economico-sociale a României (C)

Coordonator: Dr. Gabriel Munteanu

Colectiv de autori: Octavian Rădulescu, Cristina Bumbac, Emilia Bălan, Ecaterina
Pațilea, Florena Stoian, Anca Dragomirescu, Dana Ghițac

CUPRINS

*Perspective în evoluția cererii, ofertei și a prețurilor pe principalele piețe și la bursele
internaționale de mărfuri – II (Produse siderurgice, deșeuri metalice, metale neferoase și
prețioase)*

I. Piața oțelului	1
II. Feroaliaje de bază	21
III. Feroaliaje speciale	28
IV. Deșeuri feroase și fontă	37
V. Metale neferoase	
1. Aluminiu	51

2. Cupru	58
3. Plumb	65
4. Zinc	69
5. Nichel	74
6. Cositor	79
7. Piața deșeurilor neferoase	84
VI. Metale prețioase	92
Bibliografie	105

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE ECONOMIE MONDIALĂ

Programul:

VIII. Elemente de fundamentare
a planului național de dezvoltare economico-socială a României.
Program prioritar al Institutului Național de Cercetări Economice

Tema de cercetare:

49. – Contextul economic internațional al dezvoltării economico-sociale a României (C)

Coordonator: Dr. Gabriel Munteanu

Autori: Laurențiu Bălțatu, Mariana Papatulică

CUPRINS

Perspective în evoluția cererii, ofertei și a prețurilor pe principalele piețe și la bursele internaționale de mărfuri (Țiței, produse petroliere, intermediari petrochimici și uree)

1. Țiței	1
2. Produse petroliere	11
3. Intermediari petrochimici	45
4. Uree	63

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE ECONOMIE MONDIALĂ

Programul:

VIII. Elemente de fundamentare
a planului național de dezvoltare economico-socială a României.
Program prioritar al Institutului Național de Cercetări Economice

Tema de cercetare:

49. – Contextul economic internațional al dezvoltării economico-sociale a României (C)

Coordonator: Dr. Gabriel Munteanu

Autori: Laurențiu Bălțatu, Mariana Papatulică

CUPRINS

Perspective în evoluția cererii, ofertei și a prețurilor pe principalele piețe și la bursele internaționale de mărfuri – II (Țiței, produse petroliere, intermediari petrochimici și uree)

1. Țiței	1
2. Produse petroliere	12
3. Intermediari petrochimici	35
4. Uree	54

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE ECONOMIE MONDIALĂ

Programul:

IX. Economia post-aderare a noilor țări membre ale UE.
Promovarea bunelor practici pentru România.
Program prioritar al Institutului Național de Cercetări Economice

Tema de cercetare:

50. – Noile țări membre ale Uniunii Europene – evoluții economice. Promovarea bunelor practici pentru România (C)

Coordonator: Dr. Virginia Câmpeanu

Colectiv de autori: Virginia Câmpeanu, Cornel Albu, Cristina Bâlgăr, Ramona Bogescu, Mihai Bratu, Andreea Drăgoi, Lucia Iordache, Simona Poladian, Nicoleta Popa, Dragoș Sălăgean, Rodica Velciu

CUPRINS

Introducere	1
1. Bilanț economic după doi ani de la extinderea Uniunii Europene	4
1.1. Considerații generale	4
1.2. Implicații pe plan economic și social	7
1.3. Implicații pe planul integrării economice	14
1.4. Implicații asupra funcționării pieței interne	18

2. Evoluția actuală a situației economice a celor opt state noi membre ale Uniunii Europene din Centrul și Estul Europei (NSM-8)	23
2.1. Situația pe ansamblul NSM-8	23
2.2. Polonia	31
2.3. Cehia	45
2.4. Ungaria	49
2.5. Slovacia	54
2.6. Slovenia	59
2.7. Lituania	62
2.8. Estonia	70
2.9. Letonia	74
Concluzii	77
Anexe	81
Bibliografie selectivă	86

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE ECONOMIE MONDIALĂ

Programul:

XI. Economie și cultură. Valorificarea gândirii economice românești și universale.
Program prioritar al Institutului Național de Cercetări Economice

Tema de cercetare:

53. – Gândirea economică în perioada 1920 – până în zilele noastre (C)

Coordonator: Dr. Mariana Iolanda Vasilescu-Dăduianu

Autor: Dr. Iolanda Dăduianu Vasilescu

CUPRINS

Gândirea economică – scurtă istorie a doctrinelor economice. Dizidenții
Volumul II, Partea a IV-a

Școala istorică și disputele privind metodele de investigație	110
Istoricismul curent de gândire economică	119
Școala istorică germană	122
Școala istorică austriacă	154
Școala istorică engleză	179
Școala istorică franceză	194

ACADEMIA ROMÂNĂ

INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE

„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE ECONOMIE AGRARĂ

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE ECONOMIE AGRARĂ

Programul:

I. Evaluarea Stării Economiei Naționale - ESEN (2005-2006).
Creștere reală, creștere potențială.
Căi de reducere a decalajelor dintre România și țările membre ale UE.
Program fundamental al Academiei Române

Tema de cercetare:

11. – Sectorul agroalimentar în economia națională în pragul aderării României la Uniunea Europeană (C)

Coordonator: Dr. Filon Toderoiu

Autor: Dr. Filon Toderoiu

CUPRINS

<i>Starea Sectorului agroalimentar românesc în pragul aderării la U.E. – Evaluări prospective</i>	
Introducere	3
I. Cadrul macroeconomic al Sectorului agroalimentar	4
II. Sectorul agroalimentar – corelații factoriale interne	8
III. Starea competitivității interne în Sectorul agroalimentar	11
IV. Dezvoltarea agricolă – evaluări prospective	27
Concluzii	29
Referințe	30

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE ECONOMIE AGRARĂ

Programul:

I. Evaluarea Stării Economiei Naționale - ESEN (2005-2006).
Creștere reală, creștere potențială.
Căi de reducere a decalajelor dintre România și țările membre ale UE.
Program fundamental al Academiei Române

Tema de cercetare:

11. – *Sectorul agroalimentar în economia națională în pragul aderării României la Uniunea Europeană (C)*

Coordonator: Dr. Filon Toderoiu

Autor: Dr. Carmen Elena Bucur

CUPRINS

Sectorul agricol și politica comunitară în domeniul ajutorului de stat
– Evoluții recente și tendințe

Introducere	3
1. Ajutorul de stat pentru agricultură – cadru legislativ	4
1.1. Cadrul legislativ în domeniul ajutorului de stat pentru agricultură	4
1.2. Politica agricolă comună și strategia Lisabona	8
2. Agricultura României și sprijinul financiar acordat de către stat în perioada 2001-2004	14

2.1. Evoluții în planul ajutorului de stat pentru agricultură în România în perioada 2001-2004	14
2.2. Considerații privind agricultura și fondurile structurale – reglementări și perspective	17
2.3. Extinderea UE și efectele asupra sprijinului financiar acordat agriculturii – considerente ale unei strategii de integrare	22
3. Concluzii	25
Bibliografie	26
Anexe	27

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE ECONOMIE AGRARĂ

Programul:

I. Evaluarea Stării Economiei Naționale - ESEN (2005-2006).
Creștere reală, creștere potențială.
Căi de reducere a decalajelor dintre România și țările membre ale UE.
Program fundamental al Academiei Române

Tema de cercetare:

12. – Dimensiuni regionale și locale ale agriculturii și industriilor de procesare alimentară în perspectiva aderării României la Uniunea Europeană (C)

Coordonatori: Dr. Cecilia Alexandri, Dr. Ioan Davidovici

Colectiv de autori: Cornelia Alboiu, Dr. Ioan Davidovici

CUPRINS

Impactul investițiilor publice și private asupra exploatațiilor agricole și strategii locale de dezvoltare

1. Politici de dezvoltare agricolă și de dezvoltare rurală în România	4
2. Investițiile în exploatații agricole	7
2.1. Relevanța investițiilor în exploatații agricole	7
2.2. Eligibilitate și selecție	7
2.3. Eficacitatea investițiilor în exploatațiile agricole	7

2.4. Efectele investițiilor în exploatații agricole	8
2.5. Studii de caz	15
2.5.1. Metoda	15
2.5.2. Rezultate	16
2.6. Analiza financiară	17
3. Analiza regională	19
3.1. Regiunile	19
3.1.1. Regiunile	19
3.1.2. Metodologie	20
3.2. Rezultate	21
3.2.1. Conturi regionale	22
3.2.2. Posibile explicații ale deviațiilor de la ponderea regională anticipată ale investițiilor asistate financiar din fonduri publice	24
4. Concluzii și recomandări	26
Bibliografie	26

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE ECONOMIE AGRARĂ

Programul:

I. Evaluarea Stării Economiei Naționale - ESEN (2005-2006).
Creștere reală, creștere potențială.
Căi de reducere a decalajelor dintre România și țările membre ale UE.
Program fundamental al Academiei Române

Tema de cercetare:

12. – Dimensiuni regionale și locale ale agriculturii și industriilor de procesare alimentară în perspectiva aderării României la Uniunea Europeană (C)

Coordonatori: Dr. Cecilia Alexandri, Dr. Ioan Davidovici

Autor: Lucian Luca

CUPRINS

Diferențe regionale de productivitate și rentabilitate între exploatațile agricole

1. Introducere: dimensiunea regională a activităților economice din rural	3
2. Relevanța structurilor agrare asupra diferențelor de productivitate la nivel de regiune	6
3. Efectele politicilor de subvenționare și de creditare asupra actualei structuri agrare: programul SAPARD	9
4. O tipologie a exploatațiilor în funcție de specializare și dimensiunea economică	11

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE ECONOMIE AGRARĂ

Programul:

I. Evaluarea Stării Economiei Naționale - ESEN (2005-2006).
Creștere reală, creștere potențială.
Căi de reducere a decalajelor dintre România și țările membre ale UE.
Program fundamental al Academiei Române

Tema de cercetare:

12. – Dimensiuni regionale și locale ale agriculturii și industriilor de procesare alimentară în perspectiva aderării României la Uniunea Europeană (C)

Coordonatori: Dr. Cecilia Alexandri, Dr. Ioan Davidovici

Autor: Iuliana Ionel

CUPRINS

*Monitorizarea regională a plantelor oleaginoase și a industriei aferente
– implementare a PAC în România*

Organizarea Comună de Piață a plantelor oleaginoase și a uleiurilor vegetale	2
Piața europeană a semințelor oleaginoase și a uleiurilor vegetale	3
Piața românească a plantelor oleaginoase și a uleiurilor vegetale	16
Distribuția regională a suprafețelor și producțiilor de plante oleaginoase	19
Producția de semințe	19
Producția de ulei	22
Producția de șroturi	25

Prețuri	26
Industria uleiului	27
Bibliografie	29

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE ECONOMIE AGRARĂ

Programul:

I. Evaluarea Stării Economiei Naționale - ESEN (2005-2006).
Creștere reală, creștere potențială.
Căi de reducere a decalajelor dintre România și țările membre ale UE.
Program fundamental al Academiei Române

Tema de cercetare:

12. – Dimensiuni regionale și locale ale agriculturii și industriilor de procesare alimentară în perspectiva aderării României la Uniunea Europeană (C)

Coordonatori: Dr. Cecilia Alexandri, Dr. Ioan Davidovici

Autor: Viorica Gavrilă

CUPRINS

Efectele sistemului de plăți asupra venitului exploatației agricole, o abordare regională

1. Analiza potențialului agricol	1
2. Politica Agricolă Comună și veniturile din agricultură	6
3. Introducerea Politicii Agricole Comune în România	12
3.1. Adoptarea PAC în domeniul vitivinicol – oportunități, restricții, obligații	16
3.2. Dimensiuni regionale ale veniturilor din activitatea agricolă – studiu de caz	22
Concluzii	29
Bibliografie	30

Anexe 31

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE ECONOMIE AGRARĂ

Programul:

I. Evaluarea Stării Economiei Naționale - ESEN (2005-2006).
Creștere reală, creștere potențială.
Căi de reducere a decalajelor dintre România și țările membre ale UE.
Program fundamental al Academiei Române

Tema de cercetare:

12. – Dimensiuni regionale și locale ale agriculturii și industriilor de procesare alimentară în perspectiva aderării României la Uniunea Europeană (C)

Coordonatori: Dr. Cecilia Alexandri, Dr. Ioan Davidovici

Autor: Dr. Elena Sima

CUPRINS

Piața cerealelor – dimensiuni regionale și locale în perspectiva integrării în Uniunea Europeană

Introducere	1
1. Cadrul teoretic și metodologic al cercetării	2
1.1. Elemente teoretice și conceptuale	2
1.2. Prezentarea elementelor metodologice	5
1.3. Scurtă caracterizare a celor opt Regiuni de Dezvoltare din România	6
2. Locul și rolul sectorului cerealier la nivelul Regiunilor de Dezvoltare	10

2.1. Agricultură românească – dimensiuni regionale	10
2.2. Cultura cerealelor pentru boabe la nivel regional	11
3. Cerințele integrării cerealiere în structurile agrare europene	15
3.1. Suprafețele de bază regionale	15
3.2. Măsurile de intervenție pe piață	17
3.3. Exigențele calitative în gestionarea pieței cerealelor	17
4. Transformări și reforme în vederea adoptării PAC	20
4.1. Armonizarea instituțională și legislativă	20
4.2. Reducerea variabilității sezoniere a prețurilor pe piața cerealelor	25
Concluzii	29
Bibliografie	31
Anexe	32

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE ECONOMIE AGRARĂ

Programul:

I. Evaluarea Stării Economiei Naționale - ESEN (2005-2006).
Creștere reală, creștere potențială.
Căi de reducere a decalajelor dintre România și țările membre ale UE.
Program fundamental al Academiei Române

Tema de cercetare:

12. – Dimensiuni regionale și locale ale agriculturii și industriilor de procesare alimentară în perspectiva aderării României la Uniunea Europeană (C)

Coordonatori: Dr. Cecilia Alexandri, Dr. Ioan Davidovici

Autor: Dr. Mariana Grodea

CUPRINS

Cuantificarea efectelor implementării cotelor de lapte la nivel regional – primul pas în aplicarea politicii europene în sectorul laptelui

1. Politica românească în sectorul laptelui în contextul integrării în uniunea Europeană	2
1.1. Instituții	2
1.2. Cotele de lapte	4
1.2.1. Transferul și conversia cotei	6
1.2.2. Importanța cotelor de lapte pentru România	6
1.2.3. Aplicarea pentru cantitățile de referință pentru livrări	7
1.2.4. Penalități	8

1.2.5. Perioade de tranziție	8
1.2.6. Stadiul solicitărilor privind cota de lapte	8
1.3. Calitatea laptelui – exigențe și perspective	10
1.4. Metode de control a calității și tipuri de laboratoare	12
2. Oferta de lapte	14
2.1. Evoluția efectivului de vaci de lapte	15
2.2. Evoluția, repartiția și destinația producției de lapte	17
3. Procesarea laptelui	19
3.1. Performanțe ale industriei laptelui	19
3.2. Restructurarea sectorului de industrializare a laptelui	20
3.3. Investiții în sectorul de procesare a laptelui	23
3.4. Producția industrială și capacitățile de producție în sectorul laptelui	24
4. Consumul de lapte	26
5. Prețuri	28
6. Politici de susținere	31
7. Comerțul exterior al laptelui și produselor lactate	33
8. Politica vamală	35
Bibliografie	37

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE ECONOMIE AGRARĂ

Programul:

I. Evaluarea Stării Economiei Naționale - ESEN (2005-2006).
Creștere reală, creștere potențială.
Căi de reducere a decalajelor dintre România și țările membre ale UE.
Program fundamental al Academiei Române

Tema de cercetare:

12. – Dimensiuni regionale și locale ale agriculturii și industriilor de procesare alimentară în perspectiva aderării României la Uniunea Europeană (C)

Coordonatori: Dr. Cecilia Alexandri, Dr. Ioan Davidovici

Autor: Minodora Moldovan

CUPRINS

Disparități regionale privind sectorul românesc de carne și identificarea oportunităților care favorizează performanța

1. Dimensiunea sectorului românesc de carne la nivel național	1
2. Disparități regionale privind sectorul românesc de carne	13
3. Dimensiunea sectorului de carne în plan regional și local	16
Bibliografie	22

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE ECONOMIE AGRARĂ

Programul:

I. Evaluarea Stării Economiei Naționale - ESEN (2005-2006).
Creștere reală, creștere potențială.
Căi de reducere a decalajelor dintre România și țările membre ale UE.
Program fundamental al Academiei Române

Tema de cercetare:

12. – Dimensiuni regionale și locale ale agriculturii și industriilor de procesare alimentară în perspectiva aderării României la Uniunea Europeană (C)

Coordonatori: Dr. Cecilia Alexandri, Dr. Ioan Davidovici

Colectiv de autori: Dr. Cecilia Alexandri, Dr. Ioan Davidovici

CUPRINS

Metode pentru evaluarea competitivității regionale a sectorului agroalimentar din România

Introducere	3
1. Definirea conceptului de competitivitate regională	4
1.1. Competitivitate la nivel microeconomic versus competitivitate la nivel macroeconomic	4
1.2. Competitivitatea regională	5
1.3. Abordări ale marilor curente de gândire economică privind noțiunile de competitivitate macroeconomică, microeconomică și regională	6
1.4. Indicatori ai competitivității la nivel regional	14

2. România – evaluarea eficienței agriculturii în profil regional	16
2.1. Indicatori pentru evaluarea rezultatelor regionale sectoriale	16
2.2. Indicatori determinanți ai productivității agricole regionale	18
Concluzii	25
Bibliografie	26

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE ECONOMIE AGRARĂ

Programul:

VI. Dezvoltarea comunităților rurale în condițiile integrării României în UE.
Program fundamental al Academiei Române

Tema de cercetare:

35. – Modele de dezvoltare rurală locală (C)

Coordonator: Dr. Violeta Florian

Autor: Dr. Violeta Florian

CUPRINS

Sisteme adaptive rurale

I. Delimitări și precizări conceptuale	3
I.A. Evoluția unei posibile abordări conceptuale	3
I.B. Spațiile cognitive ale „comunității” și „dezvoltării comunitare”	5
II. Spații instituționale ale dezvoltării comunitare rurale	7
III. Lecțiile empirice ale dezvoltării comunitare	12
IV. Remarci finale	33

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE ECONOMIE AGRARĂ

Programul:

VI. Dezvoltarea comunităților rurale în condițiile integrării României în UE.
Program fundamental al Academiei Române

Tema de cercetare:

35. – Modele de dezvoltare rurală locală (C)

Coordonator: Dr. Violeta Florian

Autor: Monica Tudor

CUPRINS

Structuri sociale rurale, evoluții regionale

Introducere	2
I. Dimensiuni principale ale structurilor sociale rurale	4
II. Evoluția structurilor sociale rurale	4
II.1. Disparități regionale în structura demografică rurală	4
II.2. Disparități regionale în structura pe vârste a populației rurale	6
II.3. Disparități regionale în structura educațională a populației	8
II.4. Disparități regionale în structura ocupațională rurală	11

II.5. Disparități regionale vizând structurile sociale agrare	22
III. Concluzii	24
Bibliografie	26

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE ECONOMIE AGRARĂ

Programul:

VI. Dezvoltarea comunităților rurale în condițiile integrării României în UE.
Program fundamental al Academiei Române

Tema de cercetare:

35. – Modele de dezvoltare rurală locală (C)

Coordonator: Dr. Violeta Florian

Autor: Mihai Chițea

CUPRINS

Evoluția demografică a spațiului rural în profil regional

1. Analiza repartiției teritoriale a populației și a dinamicii temporale și spațiale a acestora	2
2. Analiza structurilor demografice	8
2.1. Determinarea volumului forței de muncă	8
2.2. Gradul de ocupare a forței de muncă	11
2.3. Structura populației active (ocupate) pe ramuri economice	13
3. Analiza șomajului ca principală componentă a pieței forței de muncă	15
3.1. Mutații socioprofesionale ale forței de muncă	15
3.2. Gradul de adaptare a forței de muncă la mutațiile structurale din economie	19
Bibliografie	20

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE ECONOMIE AGRARĂ

Programul:

VI. Dezvoltarea comunităților rurale în condițiile integrării României în UE.
Program fundamental al Academiei Române

Tema de cercetare:

35. – Modele de dezvoltare rurală locală (C)

Coordonator: Dr. Violeta Florian

Autor: Lorena Chițea

CUPRINS

Proprietatea funciară interbelică – o realitate prezentă

I. „Proprietatea funciară interbelică”	2
I.1. Fondul funciar în perioada interbelică	2
I.2. Proprietatea și exploatarea agricolă	6
I.3. Nivelul arendeii și prețul pământului	9
II. „Proprietatea funciară actuală”	14
II.1. Contextul juridic	14
II.2. Proprietatea funciară și exploatarea agricolă	15
II.3. Piața Funciară	19
Concluzii generale	25

Bibliografie 26

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE ECONOMIE AGRARĂ

Programul:

VI. Dezvoltarea comunităților rurale în condițiile integrării României în UE.
Program fundamental al Academiei Române

Tema de cercetare:

35. – Modele de dezvoltare rurală locală (C)

Coordonator: Dr. Violeta Florian

Autor: Floarea Bordânc

CUPRINS

Importanța pluriactivității în dezvoltarea rurală locală

Introducere	2
1. Spațiul rural românesc în timpul perioadei de tranziție	4
1.1. Caracteristici majore ale perioadei de tranziție, în special privatizarea agriculturii	4
1.2. Schimbări ale satului românesc	6
2. Pluriactivitatea – o strategie a optimizării veniturilor gospodăriei rurale	8
2.1. Tradiționalism în pluriactivitatea economică rurală	8
2.2. De la pluriactivitatea clasică la dubla activitate modernă	9
2.3. Condițiile de reinstalare și sensul pluriactivității în perioada de tranziție	10

3. Subcarpații – o zonă rurală tipică de diversificare	11
4. Studii de caz – județul Vâlcea	12
4.1. Caracteristicile economiei rurale din Vâlcea	13
4.1.1. Generalități	13
4.1.2. Caracteristicile forței de muncă	14
4.1.3. Caracteristicile proprietății funciare	16
4.1.4. Caracteristicile cultivării și producției	17
4.2. Baza materială și sursele de venit	20
4.2.1. Mașini agricole și tehnologie	20
4.2.2. Sursele de venit	20
5. Dezvoltarea rurală și satul românesc	21
Concluzii	23
Bibliografie	24

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE ECONOMIE AGRARĂ

Programul:

VI. Dezvoltarea comunităților rurale în condițiile integrării României în UE.
Program fundamental al Academiei Române

Tema de cercetare:

35. – Modele de dezvoltare rurală locală (C)

Coordonator: Dr. Violeta Florian

Autor: Marioara Rusu

CUPRINS

Efecte economice și sociale ale reformei funciare asupra comunităților rurale
(Studiu de caz – Județul Argeș)

1. Introducere	1
2. Implementarea reformei funciare – efecte economice și sociale	2
2.1. Structura de proprietate funciară	2
2.2. Transferul incomplet și insecuritatea drepturilor de proprietate	3
2.3. Proprietarii vârstnici	5
2.4. Utilizarea terenurilor agricole	5
2.5. Factori limitativi ai potențialului productiv al solului	7
2.6. Structuri de exploatare a fondului funciar	8

2.7. Parcelarea proprietății funciare	9
2.8. Piața funciară	11
3. Limitări ale dreptului de proprietate funciară	13
4. Fragmentarea terenurilor agricole și oportunități de comasare în comuna Rătești, județul Argeș	15
4.1. Ipoteze de lucru	15
4.2. Profilul socioeconomic al comunității rurale investigate	16
4.3. Metode și materiale de lucru	18
4.4. Fragmentarea terenurilor agricole – efecte ale reformei funciare	19
4.5. Opinii privind cauzele, avantajele și dezavantajele fragmentării	21
4.6. Argumente pro și contra comasării terenurilor agricole în Rătești	22
Bibliografie	23

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE ECONOMIE AGRARĂ

Programul:

VII. Dezvoltarea durabilă a României.
Program prioritar al Institutului Național de Cercetări Economice

Tema de cercetare:

*44. – Competitivitatea produselor agroalimentare românești
din perspectiva dezvoltării durabile (I)*

Coordonatori: Dr. Camelia Gavrilescu, Dr. Dinu Gavrilescu

Colectiv de autori: Dr. Camelia Gavrilescu, Dr. Dinu Gavrilescu

CUPRINS

*Analiza competitivității comerțului exterior agroalimentar românesc în cadrul acordurilor de
liber schimb regionale și bilaterale și în relația cu țările CSI*

1. Introducere	1
2. Metodologie	1
3. Principalele tendințe ale comerțului agroalimentar românesc	2
4. Comerțul agroalimentar cu CEFTA	7
5. Acordurile bilaterale de liber schimb	13
5.1. Acordul cu Republica Moldova	13
5.2. Acordul cu Turcia	14

5.3. Acordul cu statul Israel	15
5.4. Acordul cu Albania	17
5.5. Acordul cu Macedonia	18
6. Comerțul agroalimentar cu CSI	19
Concluzii	23
Bibliografie	26

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE ECONOMIE AGRARĂ

Programul:

VII. Dezvoltarea durabilă a României.
Program prioritar al Institutului Național de Cercetări Economice

Tema de cercetare:

*44. – Competitivitatea produselor agroalimentare românești
din perspectiva dezvoltării durabile (I)*

Coordonatori: Dr. Camelia Gavrilescu, Dr. Dinu Gavrilescu

Autor: Dr. Mirela Rusali

CUPRINS

Analiza competitivității comerțului exterior agroalimentar în relația cu U.E.

1. Introducere	1
2. Obiective și metode de analiză	2
3. Dinamici ale comerțului exterior agroalimentar al României	3
4. Dinamici ale comerțului agroalimentar pe relația cu UE	11
5. Evoluția competitivității produselor agroalimentare românești pe relația cu UE, după indiciile avantajului comercial comparativ	22
6. Concluzii	25
7. Bibliografie	26

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE ECONOMIE AGRARĂ

Programul:

VII. Dezvoltarea durabilă a României.
Program prioritar al Institutului Național de Cercetări Economice

Tema de cercetare:

*44. – Competitivitatea produselor agroalimentare românești
din perspectiva dezvoltării durabile (I)*

Coordonatori: Dr. Camelia Gavrilescu, Dr. Dinu Gavrilescu

Autor: Lucian Luca

CUPRINS

Transformarea gospodăriei țărănești în fermă familială – deziderat secular

1. Specificul gospodăriei țărănești în tranziția la capitalism	2
2. Dimensiunea instituțională a comportamentului țărănimii	4
3. Agricultura țărănească în perioada interbelică	8
4. Tipologia gospodăriilor țărănești în tranziția interbelică	11
5. Suprapopulația și propunerile interbelice de dezvoltare a agriculturii	14
6. Aspecte ale rentabilității agriculturii țărănești în anii 1930	18
7. Fermele de semi-subzistență în România de azi	24

8. Decizii administrative privind sprijinul pentru fermele de semisubzistență	27
Bibliografie	30

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE ECONOMIE AGRARĂ

Programul:

VII. Dezvoltarea durabilă a României.
Program prioritar al Institutului Național de Cercetări Economice

Tema de cercetare:

*44. – Competitivitatea produselor agroalimentare românești
din perspectiva dezvoltării durabile (I)*

Coordonatori: Dr. Camelia Gavrilescu, Dr. Dinu Gavrilescu

Autori: Dr. Mirela Rusali, Adrian Simion

CUPRINS

Competitivitatea produselor horticole românești pre și post aderare

1. Descrierea sectoarelor legume și fructe	1
1.1. Legume	1
1.2. Fructe	5
2. Probleme specifice	7
3. Comerțul exterior românesc cu legume și fructe	9
3.1. Evoluția comerțului extern cu legume și fructe, în perioada 1998-2005	9
3.2. Comerțul extern cu legume și fructe al României, în anul 2005	10

3.3. Comerțul extern cu legume și fructe dintre România și principalele țări partenere	12
4. Sectorul legumelor și fructelor postaderare	18
4.1. Condiții stabilite de negocieri	18
4.2. Adoptarea regimului PAC la legume și fructe	18
4.2.1. Organizarea Comună de piață pentru fructe și legume proaspete	18
4.2.2. Organizarea Pieței Comune pentru produse procesate	21
4.3. Perspective de îmbunătățire a competitivității pe piața internă și externă	23

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE ECONOMIE AGRARĂ

Programul:

VII. Dezvoltarea durabilă a României.
Program prioritar al Institutului Național de Cercetări Economice

Tema de cercetare:

*44. – Competitivitatea produselor agroalimentare românești
din perspectiva dezvoltării durabile (I)*

Coordonatori: Dr. Camelia Gavrilescu, Dr. Dinu Gavrilescu

Autor: Dr. Gheorghe Hurduzeu

CUPRINS

*Eficacitatea utilizării piețelor la termen de mărfuri agricole cerealiere și oportunitatea
introducerii unor astfel de piețe în România*

1. Eficacitatea operațiunilor de acoperire (de tip hedging) împotriva riscului de preț	1
2. Eficacitatea operațiunilor de acoperire și gestiunea stocurilor	2
3. Piețele la termen și alocarea în timp și spațiu a resurselor	8
4. Alte facilități conferite de piețele la termen	8
4.1. Piețele la termen duc la stabilizarea prețurilor și la reducerea amplitudinii fluctuațiilor de curs	8

4.2. Piețele la termen, desființarea puterii de monopol și lupta împotriva pozițiilor dominante	10
4.3. Piețele la termen și finanțarea stocurilor	11
4.4. Piețele la termen și anticiparea prețurilor la vedere viitoare	12
5. Bursele de cereale în România	15
Bibliografie	29

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE ECONOMIE AGRARĂ

Programul:

VII. Dezvoltarea durabilă a României.
Program prioritar al Institutului Național de Cercetări Economice

Tema de cercetare:

*44. – Competitivitatea produselor agroalimentare românești
din perspectiva dezvoltării durabile (I)*

Coordonatori: Dr. Camelia Gavrilescu, Dr. Dinu Gavrilescu

Autor: Dr. Camelia Toma

CUPRINS

*Dezvoltarea durabilă a fermei familiale prin programe de susținere și garantare a creditelor
pentru investiții*

1. Introducere	6
2. Dezvoltarea durabilă a exploatației agricole	6
3. Identificarea principalilor indicatori de dezvoltare durabilă a fermei	8
4. Identificarea și analiza funcționalității și eficienței programelor de susținere a investițiilor în fermele mici și mijlocii	12
4.1. Programul SAPARD – Măsura 3.1 „Investiții în exploatații agricole”	13
4.2. Rezultate ale implementării Programului SAPARD, Măsura 3.1. „Investiții în exploatații agricole	22

4.2.1. Perioada 2004-2005	22
4.2.2. Perioada decembrie 2003 – iulie 2006	24
4.2.2.1. Submăsura S01 – Investiții în ferme pentru culturi de câmp	27
4.2.2.2. Submăsura S02 – Investiții în ferme de legume în câmp	30
4.2.2.3. Submăsura S03 – Investiții în ferme viticole	31
4.2.2.4. Submăsura S04 – Investiții în ferme pomicole	33
4.2.2.5. Submăsura S05 – Investiții în sere de legume, flori	34
4.2.2.6. Submăsura S06 – Investiții în ferme cu vaci de lapte/bivolițe	35
4.2.2.7. Submăsura S07 – Investiții în îngrășătorii de taurine	38
4.2.2.8. Submăsura S08 – Investiții în ferme cu ovine/caprine	39
4.2.2.9. Submăsura S09 – Investiții în ferme cu berbecuți la îngrășat	40
4.2.2.10. Submăsura S10 – Investiții în ferme cu porci	40
4.2.2.11. Submăsura S11 – Investiții în ferme cu păsări	41
4.2.2.12. Submăsura S12 – Investiții în ferme cu activități productive diverse	42
5. Alte programe de susținere și garantare a creditelor pentru investiții	43
5.1. Creditul agricol în România	44
5.2. Fondul de garantare a creditelor pentru realizarea proiectelor din cadrul Programului SAPARD	44
5.3. Fondul Internațional de Dezvoltare a Agriculturii (FIDA)	48
5.4. Credite de la Banca Mondială pentru finanțarea activităților rurale	49
5.5. Programul privind sprijinirea producătorilor agricoli pentru achiziționarea de utilaje noi	51
5.6. Programele de creditare ROMCOM	52
Concluzii	57
Bibliografie	60

Anexe 61

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE ECONOMIE AGRARĂ

Programul:

VII. Dezvoltarea durabilă a României.
Program prioritar al Institutului Național de Cercetări Economice

Tema de cercetare:

*44. – Competitivitatea produselor agroalimentare românești
din perspectiva dezvoltării durabile (I)*

Coordonatori: Dr. Camelia Gavrilescu, Dr. Dinu Gavrilescu

Autor: Drd. Crina Turtoi

CUPRINS

*Scenarii de utilizare a resurselor naturale în exploatațiile agricole pentru creșterea
competitivității pe piața cerealelor*

1. Introducere	4
2. Probleme structurale ale sectorului agricol	5
2.1. Orientare preponderentă a fermelor familiale către agricultura de subzistență	5
2.2. Fragmentarea excesivă a terenurilor agricole	6
2.3. Accesul pe piața comercială	8
3. Metodologie	10
3.1. Necesarul de resurse	10

3.1.1. Cerințele fiziologice de nutriție	10
3.1.2. Evoluția consumului alimentar al populației	12
3.1.3. Necesarul anual la principalele grupe de alimente pentru asigurarea normelor de consum la nivel național	13
3.2. Tendințe structurale în formarea resurselor	17
3.3. Comerțul extern cu legume și fructe dintre România și principalele țări partenere	12
4. Scenarii propuse	20
5. Rezultate	22
5.1. Scenariul 1	22
5.2. Scenariul 2	23
5.3. Scenariul 3	23
6. Concluzii	25
6.1. Principalele probleme cu care se confruntă agricultura	25
6.2. Principalele direcții și măsuri ce pot conduce la diminuarea factorilor de risc ...	25
Bibliografie	27

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE ECONOMIE AGRARĂ

Programul:

VII. Dezvoltarea durabilă a României.
Program prioritar al Institutului Național de Cercetări Economice

Tema de cercetare:

*44. – Competitivitatea produselor agroalimentare românești
din perspectiva dezvoltării durabile (I)*

Coordonatori: Dr. Camelia Gavrilescu, Dr. Dinu Gavrilescu

Autor: Dr. Vergina Buianu

CUPRINS

Utilizarea produselor agroalimentare locale în unitățile agroturistice

1. Aspecte generale privind produsele agroalimentare	3
2. Situația actuală a exploatațiilor agricole și agroturistice din România	6
2.1. Obiectivele majore ale unităților din agricultură și industria alimentară	10
2.2. Caracteristicile unităților agroturistice	15
3. Consumul de produse agroalimentare locale în unitățile agroturistice	22
3.1. Regiunile de dezvoltare din România	22
3.2. Cererea de produse agroalimentare și nevoile de consum alimentar	28
4. Perspectivele producției și consumului de produse agroalimentare locale	35

Bibliografie	43
Anexe	44

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE ECONOMIE AGRARĂ

Programul:

VII. Dezvoltarea durabilă a României.
Program prioritar al Institutului Național de Cercetări Economice

Tema de cercetare:

*44. – Competitivitatea produselor agroalimentare românești
din perspectiva dezvoltării durabile (I)*

Coordonatori: Dr. Camelia Gavrilescu, Dr. Dinu Gavrilescu

Autor: Dr. Nicole Livia Atudosiei

CUPRINS

Calitatea și siguranța produselor agroalimentare românești

1. Considerații generale privind calitatea produselor agroalimentare	3
2. Politica calității produselor agroalimentare în context european și național	7
3. Standardizarea – cerință de bază a asigurării calității produselor agroalimentare	14
4. Metode de analiză a calității produselor agroalimentare românești	23
5. Siguranța produselor agroalimentare românești din perspectiva integrării în UE	27
6. Controlul calității și siguranței alimentare în cadrul sistemului de protecție al consumatorului	31
7. Bibliografie	39

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE ECONOMIE AGRARĂ

Programul:

VII. Dezvoltarea durabilă a României.
Program prioritar al Institutului Național de Cercetări Economice

Tema de cercetare:

*44. – Competitivitatea produselor agroalimentare românești
din perspectiva dezvoltării durabile (I)*

Coordonatori: Dr. Camelia Gavrilescu, Dr. Dinu Gavrilescu

Autor: Dr. Dan Marius Voicilaș

CUPRINS

<i>Procesul investiv în sectorul agroalimentar românesc – forme, criterii și evaluări de performanță</i>	
Introducere	3
1. Forme de investiții	3
2. Investiții de portofoliu	4
2.1. Bursa românească	4
2.2. Piața românească de capital în context regional	8
3. Investițiile străine directe	12
3.1. Capacitatea de absorbție investițională	12
3.2. Influențe asupra indicatorilor macroeconomici	16

4. Analiză asupra sectorului agroalimentar	20
Concluzii	30
Bibliografie	32

ACADEMIA ROMÂNĂ

INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE

„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE PROGNOZĂ ECONOMICĂ

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE PROGNOZĂ ECONOMICĂ

Programul:

I. Evaluarea Stării Economiei Naționale - ESEN (2005-2006).
Creștere reală, creștere potențială.
Căi de reducere a decalajelor dintre România și țările membre ale UE.
Program fundamental al Academiei Române

Tema de cercetare:

06. – Factorii creșterii economice și „noua economie” – analiză și prognoză (I)

Coordonator: Dr. Lucian-Liviu Albu

Colectiv de autori: Dr. Lucian-Liviu Albu, CS I; Dr. Ionuț Purica, CS III; Drd. Sorin Dinu, CS; Drd. Liana Pecican; Gabriela Bilevsky; Marius Acatrinei

CUPRINS

Introducere	2
1. Corelații și tendințe pe termen mediu și lung – impactul „noii economii”	3
1.1. Noua economie – economie a serviciilor	3
1.2. Caracteristici ale penetrării noii economii	7
1.3. Evaluări la nivel macroeconomic	14
2. Tehnologia informației și „noua economie”	27

2.1. Indicatori pentru comerțul electronic	27
2.1.1. Modelele de evaluare e-readiness: E-economie versus e-societate	28
2.1.2. Metodologia utilizată de EIU	29
2.1.3. Metodologia propusă de Tung Bui	29
2.2. Gradul e E-Readiness pentru România 2001-2006	30
2.3. Piața internă a serviciilor IT&C	33
2.4. Piața de comerț electronic în România: magazinele virtuale	38
3. Calitatea forței de muncă și creșterea economică în România	46
3.1. Sistemul de învățământ în România și creșterea economică	46
3.1.1. Gradul de cuprindere în învățământ a populației școlare	46
3.1.2. Costurile sistemului educațional	48
3.1.3. Personalul didactic	50
3.1.4. Specializarea învățământului	50
3.1.5. Șomajul în rândul tinerilor	52
3.2. Pregătirea profesională a forței de muncă	52
4. Analiza pieței asigurărilor din România în anul 2005	63
4.1. Abordări teoretice ale asigurărilor	64
4.1.1. Noțiuni generale	64
4.1.2. Importanța asigurărilor	67
4.2. Evoluția pieței asigurărilor	67
4.2.1. Caracteristici ale pieței	67
4.2.2. Cererea și oferta pe piața asigurărilor	68
4.2.3. Evoluția pieței asigurărilor din România în anul 2005	72
4.2.4. Evoluția și prognoza principalilor indicatori specifici pentru anul 2006	76

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE PROGNOZĂ ECONOMICĂ

Programul:

I. Evaluarea Stării Economiei Naționale - ESEN (2005-2006).
Creștere reală, creștere potențială.
Căi de reducere a decalajelor dintre România și țările membre ale UE.
Program fundamental al Academiei Române

Tema de cercetare:

07. – Scenarii alternative de previziune a comportamentului pe grupe de ramuri, în perspectiva aderării la Uniunea Europeană (I)

Coordonator: Dr. Cornelia Scutaru

Colectiv de autori: Dr. Cornelia Scutaru, Ionel Florescu, Dr. Dorin Jula, Dr. Clementina Ivan-Ungureanu, Dr. Mioara Iordan, Dr. Bianca Păuna, Cristian Stănică, Maria Camara

CUPRINS

Introducere	5
1. Scurt demers metodologic	7
2. Modele tip panel pentru nivelul doi de agregare din cadrul industriei prelucrătoare	9

3. Modele tip panel pentru subgrupe de ramuri în cadrul industriei prelucrătoare (subgrupa industria grea, industria chimică, industria construcțiilor de mașini)	14
4. Modelul de tip M2 (fără omogenitate) pentru celelalte ramuri ale industriei prelucrătoare	19
5. Scenarii alternative de evoluție pentru ramurile industriei prelucrătoare	22

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE PROGNOZĂ ECONOMICĂ

Programul:

I. Evaluarea Stării Economiei Naționale - ESEN (2005-2006).
Creștere reală, creștere potențială.
Căi de reducere a decalajelor dintre România și țările membre ale UE.
Program fundamental al Academiei Române

Tema de cercetare:

08. – Alternative previzionale pe termen scurt pentru economia românească în condițiile aderării la Uniunea Europeană (C)

Coordonator: Dr. Cornelia Scutaru

Colectiv de autori: Dr. Lucian-Liviu Albu, Dr. Cornelia Scutaru, Dr. Petre Fomin, Dr. Bianca Păuna

CUPRINS

Partea I. – Prognoze macroeconomice pe termen scurt – versiunea decembrie 2006

1. Introducere	5
2. Probleme de ordin metodologic	7
3. Rezultate și concluzii	9
4. Anexe	21
5. Bibliografie selectivă	23

Partea a II-a. – Estimările macromodelului „Dobrescu” pentru economia României în 2006

1. Introducere	25
2. Estimările macromodelului „Dobrescu” pentru economia României în 2006	26
3. Bibliografie selectivă	35

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE PROGNOZĂ ECONOMICĂ

Programul:

I. Evaluarea Stării Economiei Naționale - ESEN (2005-2006).
Creștere reală, creștere potențială.
Căi de reducere a decalajelor dintre România și țările membre ale UE.
Program fundamental al Academiei Române

Tema de cercetare:

09. – Efectele mișcării pieței forței de muncă asupra creșterii economice a României în condițiile pre- și post-aderare la Uniunea Europeană. Analize și prognoze (I)

Coordonator: Dr. Mariana Nicolae

Colectiv de autori: Dr. Mariana Nicolae, CS II; Dr. Elena Pelinescu, CS I; Drd. Brândușa Radu, CS; Drd. Crenguța Pană, ASS; Drd. Liana Pecican, ASS; Drd. Carmen Uzlău, CS; Dr. Clementina Ivan-Ungureanu

CUPRINS

Introducere	1
1. Impactul aderării României asupra economiei naționale	2
2. Probleme actuale ale ocupării forței de muncă în România și Uniunea Europeană	9
2.1. Analiza comparativă a pieței muncii în România și UE	9
2.2. Strategia europeană de Ocupare a Forței de Muncă	10

2.3. Ocuparea forței de muncă în România și UE. Tendințe generale	16
2.3.1. Caracteristici generale	16
2.3.2. Ocuparea în sectoarele public și privat în România	19
2.3.3. Libera întreprindere și activitățile pe cont propriu	20
2.3.4. Instituțiile de pe piața muncii	21
2.3.5. Prioritățile politicii de ocupare a forței de muncă. Aspecte strategice	21
2.3.6. Politici active pentru piața muncii și sistemul public de ocupare	23
2.3.7. Programele de măsuri active de pe piața muncii	24
2.3.8. Serviciul public de ocupare (SPO)	25
2.3.9. Aspecte regionale ale politicii de ocupare	28
2.4. Rata șomajului	32
2.4.1. Caracteristici generale ale șomajului	32
2.4.2. Șomajul în Uniunea Europeană	35
2.4.3. Caracteristici generale ale șomajului în România	37
2.4.4. Măsuri pentru reducerea și ameliorarea efectelor șomajului	38
3. Mobilitatea forței de muncă la nivelul Uniunii Europene	42
3.1. Migrația și dezvoltarea	43
3.2. Evoluția migrației pe plan european	44
3.3. Tendințele viitoare ale fluxurilor de imigrare în Uniunea Europeană	48
3.4. Libera circulație a lucrătorilor	51
4. Migrația românilor către statele din Uniunea Europeană	57
4.1. Fenomenul migrației în România	57
4.2. Migrația permanentă	58
4.3. Migrația temporară	63
4.4. Aquis-ul comunitar în domeniul mobilității forței de muncă	70

5. Efectele economice și sociale ale migrației	86
5.1. Caracteristici generale	86
5.2. Efecte demografice ale imigrației	89
5.3. Efecte economice și sociale ale migrației	90
5.4. Impactul aderării României asupra dimensiunii fluxurilor de imigrare	96
6. Estimări ale dimensiunii fluxurilor migratorii și ale impactului mobilității forței de muncă asupra unor indicatori macroeconomici. Cazul României	99
6.1. Estimarea impactului mobilității forței de muncă asupra ratei șomajului și a produsului intern brut	99
6.2. Estimarea impactului unor indicatori macroeconomici asupra numărului de emigranți	102
6.3. Efectele transferurilor bănești ale emigranților asupra creșterii economice	105
6.3.1. Impactul veniturilor din transferuri bănești asupra creșterii economiei românești	106
Bibliografie	114

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE PROGNOZĂ ECONOMICĂ

Programul:

III. Economia României și sistemul euro.
Program fundamental al Academiei Române

Tema de cercetare:

23. – Impactul politicilor economice asupra balanței de plăți a României (I)

Coordonator: Dr. Elena Pelinescu

Colectiv de autori: Dr. Elena Pelinescu, Dr. Mariana Nicolae, Dr. Daniela Antonescu,
Dr. Cristian Stănică, Dr. Magdalena Rădulescu, Drd. Camelia Milea

CUPRINS

Introducere	3
1. Aspecte teoretice privind ajustarea balanței de plăți	3
1.1. Efectul – preț și teoriile acestuia	4
1.2. Teoria „curbei în J”	7
1.3. Abordarea monetaristă și critica acesteia	9
2. Modelarea contului curent. Abordare teoretică	13
2.1. Introducere în problematica contului curent	13
2.2. Modelul Mundell-Fleming	13

2.2.1. Rata de schimb fixă	14
2.2.2. Rata de schimb flexibilă	14
2.3. Modelul Intertemporal cu un singur bun	15
3. Implicațiile politicilor fiscală și monetară asupra balanței de plăți. Aspecte teoretice	19
3.1. Politicile fiscale și monetare în condițiile artelor de schimb fixe și a mobilității capitalului pe plan internațional	19
3.1.1. Modelul	21
3.1.2. Politica fiscală în condițiile ratelor de schimb fixe, considerând diferite grade de mobilitate a capitalului	22
3.2. Politica monetară în condițiile ratelor de schimb fixe, considerând diferite grade de mobilitate a capitalului	25
3.3. Situația de nesterilizare a variațiilor rezervelor valutare internaționale	26
3.3.1. Efectele unei expansiuni fiscale	26
3.3.2. efectele unei expansiuni monetare	27
3.4. Alte mecanisme automate de ajustare	28
3.5. Politicile fiscale și monetare în condițiile ratelor de schimb flotante și a mobilității capitalului pe plan internațional	29
3.5.1. Politica fiscală în condițiile ratelor de schimb flotante și a diferite grade de mobilitate a capitalului	29
3.5.2. Politica monetară în condițiile ratelor de schimb flotante și a diferite grade de mobilitate a capitalului	32
3.5.3. Politicile monetare și fiscale în condițiile mobilității perfecte a capitalului	34
3.5.4. Transmiterea internațională a dezechilibrelor în condițiile ratelor de schimb flotante și a mobilității capitalului	39
4. Metode de analiză a contului curent în literatură și situația din România	45
4.1. Studii asupra dinamicii contului curent în țările în tranziție	46
4.2. Analiza balanței de plăți externe a României	47

5. Impactul politicii monetare asupra BPE	65
6. Impactul politicii salariale asupra BPE	76
6.1. Modelarea impactului politicilor salariale asupra contului curent cu ajutorul regresiei lineare multiple	76
6.2. O prognoză asupra contului curent folosind modelele de regresie lineară	78
6.3. Modelarea impactului politicilor salariale asupra contului curent cu ajutorul tehnicilor VAR	78
6.4. Impactul politicii salariale asupra BPE: concluzii	82
7. Impactul migrației forței de muncă asupra BPE	83
7.1. Introducere	83
7.2. Migrațiune, transferuri bănești, creștere, bunăstare	83
7.3. Efectele transferurilor bănești ale migranților externi asupra Balanței de Plăți a României	90
8. Modelarea veniturilor bugetare în raport cu modificările politicilor fiscale	96
8.1. Arhitectura de ansamblu a modelului	96
8.2. Scenarii de estimare a efectelor politicii fiscale în anul 2006	98
8.3. Concluzii și propuneri	103
9. Impactul modificării politicii fiscale asupra BOP	106
9.1. Analiza econometrică a relației dintre cele două deficite (de cont curent și bugetar) în România	107
9.1.1. Impactul ratei economisirii și al ratei de investire asupra deficitului contului curent	108
9.1.2. Investigarea econometrică a impactului modificării diferitelor taxe asupra deficitului de cont curent	110
9.2. Modelarea contului curent cu ajutorul regresiei lineare multiple ținând cont și de deficitul bugetului consolidat	115
10. Impactul politicii regionale asupra balanței de plăți	120

10.1. Analiza cadrului general de dezvoltare la nivel regional	120
10.2. Analiza unor componente ale balanței de plăți în profil regional și corelația evoluției acestora cu nivelul de dezvoltare economică a regiunilor	123
10.2.1. Investițiile străine, sursă de finanțare a deficitului contului curent și de creștere economică	123
10.2.2. Exportul, importul și deficitul comercial la nivel regional	125
10.3. Deficitele bugetelor locale și alocarea fondurilor comunitare	127
Anexe	131

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE PROGNOZĂ ECONOMICĂ

Programul:

VII. Dezvoltarea durabilă a României.
Program prioritar al Institutului Național de Cercetări Economice

Tema de cercetare:

42. – Mediul de afaceri din România. Impactul integrării în UE (I)

Coordonator: Dr. Marioara Iordan

Colectiv de autori: Dr. Mioara Iordan, Dr. Mihaela Nona Chilian, Elena Moise, Vladimir Calmuschi, Dalina Maria Andrei, Sorina Enache

Colaborator extern: Mihaela Ileana Herciu

CUPRINS

Impactul aderării la Uniunea Europeană asupra mediului de afaceri din România

1. Mediul de afaceri - Coordonate istorice și unele considerații generale	3
1.1. Geneza pieței	3
1.2. Concurența	17
1.3. Corporatismul, firma contemporană și piața de capital	33
1.4. Piața muncii, salarizarea și condiția angajatului	42
1.5. Economia internațională și integrarea economiilor naționale	46
Anexe 1-4	78

2. Componente definitorii ale mediului de afaceri	86
2.1. Sinteza conceptului mediu de afaceri	86
2.2. Caracteristicile mediului de afaceri românesc – istoric și perspective	88
2.3. Analiza mediului de afaceri din România în context european	95
2.4. Strategiile grupului OMV de pătrundere pe piața României	98
3. Experiențe europene	102
3.1. Prezentare generală	102
3.2. Cunoștințele și inovarea în statele europene	112
3.3. Transformarea Europei într-un mediu investițional și de lucru mai atractiv	118
3.4. Aspecte regionale ale mediului de afaceri în România	119
Anexa Lisabona	133
Bibliografie selectivă	137

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE PROGNOZĂ ECONOMICĂ

Programul:

VII. Dezvoltarea durabilă a României.
Program prioritar al Institutului Național de Cercetări Economice

Tema de cercetare:

43. – Identificarea – în cadrul regiunilor de dezvoltare ale României – a zonelor cu potențial de creștere economică pentru asigurarea competitivității regionale (I)

Coordonator: Dr. Carmen Beatrice Păuna

Colectiv de autori: Dr. Carmen Beatrice Păuna; Dr. Daniela Antonescu; Ileana Dumitrescu; Prof. univ. dr. Dorin Jula

Colaboratori externi: Prof. univ. dr. Daniela Luminița Constantin; Dr. Gabriela Frentz

CUPRINS

Introducere	1
1. Competitivitatea – la „granița” dintre colaborare și cooperare în cadrul rețelelor de firme/regiuni	5
2. Analiza specializării sectoriale a economiei județelor în cadrul regiunilor de dezvoltare	23
2.1. Structura sectorială a populației ocupate	23
2.2. Localizarea activităților industriale pe județe	29
2.3. Potențialul de dezvoltare industrială a județelor, în plan regional	43

2.3.1. Resursele minerale	43
2.3.2. Resursele silvice	43
2.3.3. Sectorul serviciilor	52
3. Potențialul de dezvoltare al zonelor montane și contribuția acestora la competitivitatea regională în România	58
3.1. Zona montană în contextul Noii coeziuni europene și al extinderii	58
3.1.1. Potențialul natural, economic și social al zonelor montane în Uniunea Europeană	59
3.1.2. Acțiuni și măsuri specifice zonelor montane în Uniunea Europeană	62
3.2. Zona montană în România	66
3.2.1. Caracteristici naturale și demografice	68
3.2.2. Economia zonelor montane	69
3.2.3. Aspecte instituționale și legislative privind zona montană din România ...	70
3.3. Programe comunitare pentru dezvoltarea zonelor montane din România	72
Încheiere	79
Bibliografie	81

ACADEMIA ROMÂNĂ

INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE

„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE CERCETARE A CALITĂȚII VIETII

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE CERCETARE A CALITĂȚII VIETII

Programul:

II. Evaluarea Stării Sociale a României - ESSOR
Program fundamental al Academiei Române

Tema de cercetare:

16. – Politici sociale pentru dezvoltare (C)

Coordonator: Dr. Cătălin Zamfir

Colectiv de autori: Laura Stoica, Simona Stănescu, Mihai Surdu, Cristina Doboș, Daniel Arpinde, Adrian Dan, Monica Constantinescu, Vlad Grigoraș, Sorin Cace, Manuela Stănculescu, Alexandra Mihai, Cosmin Toth

CUPRINS

1. Ce este dezvoltarea socială?	3
2. Capacitatea instituțiilor: Elaborarea instrumentelor	6
3. Capacitatea instituțiilor: Implementarea	40
4. Capacitatea instituțiilor: Monitorizarea și Evaluarea	48
5. Pașii de urmat	76
6. Mic glosar de termeni	82
7. Resurse utile	88

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE CERCETARE A CALITĂȚII VIEȚII

Programul:

II. Evaluarea Stării Sociale a României - ESSOR
Program fundamental al Academiei Române

Tema de cercetare:

17. – Diagnoza calității vieții (C)

Coordonator: Dr. Ioan Mărginean

Colectiv de autori: Dr. Ana Bălașa, CS I; Dr. Laureana Urse, CS I; Gabriela Neagu, CS
III; Raluca Popescu, CS

CUPRINS

Diagnoza anuală a calității vieții

Vol. I – Populația și calitatea vieții

1. Calitatea vieții vârstnicilor. Vârstnicii români și semenii lor europeni	3
2. Populația feminină: modernizare și adaptare	64
3. Direcții în sistemul alocațiilor familiale	87
4. Accesul la educație în societatea românească contemporană	100

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE CERCETARE A CALITĂȚII VIEȚII

Programul:

II. Evaluarea Stării Sociale a României - ESSOR
Program fundamental al Academiei Române

Tema de cercetare:

17. – Diagnoza calității vieții (C)

Coordonator: Dr. Ioan Mărginean

Colectiv de autori: Dr. Ioan Mărginean, CS I; Dr. Ștefan Ștefănescu, CS I; Dr. Iuliana Precupețu, CS III; Dr. Ciprian Bădescu, CS III; Dr. Sorin Cace, CS III; Ana-Maria Preoteasa, CS III; Mihai Dumitru, CS III; Dana Cornelia Nițulescu, CS; Cristina Băjenaru, CS; Mihaela Lambru, C.As.; Mariana Dan, As.C.; Claudia Petrescu, As.C.; Cosmina Pop, As.C.

CUPRINS

Diagnoza anuală a calității vieții
Vol. II – Calitatea vieții în România

1. Cercetarea comparativă a calității vieții în Europa	3
2. Calitatea vieții 1990-2006	64
3. Problematika teoretico-metodologică a studierii ocupațiilor	87
4. Ocupare și calitatea vieții	100
5. Studiarea fenomenului de polarizare. Considerente metodologice	115

6. Politici sociale în domeniul șomajului în Europa Centrală și de Est	121
7. Participarea publică – instrument de creștere a calității vieții	162
8. Dezvoltarea arhivei române de date sociale	191

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE CERCETARE A CALITĂȚII VIETII

Programul:

II. Evaluarea Stării Sociale a României - ESSOR
Program fundamental al Academiei Române

Tema de cercetare:

18. – Modele de consum ale populației (C)

Coordonator: Dr. Mariana Stanciu

Colectiv de autori: Dr. Mariana Stanciu, Dr., Adina Mihăilescu, Dr. Cristina Humă, Drd.
Mihnea Preotesi, Dumitru Chiriac, Cristina Tudor

CUPRINS

I. Metode de cercetare a modelelor de consum	3
1. Precizări conceptuale	4
2. Structura unui model de consum	5
3. Metode și tehnici de cercetare a modelelor de consum	7
4. Eco-eficiența utilizării resurselor și strategia suficienței	11
4.1. Consumul de energie și indicatorul contribuției la fenomenul încălzirii globale	13
4.2. Gestionarea pământului și inițierea unor activități cu implicații directe în sfera consumului	14

5. Studii și cercetări asupra unor modele de consum	17
5.1. Modulul alimentar	25
5.2. Consumul de alcool	25
5.3. Restaurante pentru oameni de afaceri	28
5.4. Cercetări privind serviciile bancare	29
5.5. Jucării și obiecte din plastic pentru petrecerea timpului liber	29
5.6. Piața serviciilor fotografice	31
6. Impactul schimbării modelelor de consum și dezvoltarea durabilă	32
Bibliografie	37
II. Calitatea vieții și consumul de bunuri și servicii ale populației din România în anii 2004-2006	42
1. Calitatea vieții și consumul de bunuri și servicii	42
2. Coșul minim de consum pentru diverse categorii de familii	44
3. Evoluții ale minimumului de trai în perioada 1990-2006	45
III. Impactul serviciilor de salubritate asupra habitatului și a calității vieții – Studiu de caz Municipiul București	48
1. Notă introductivă	48
2. Aglomerarea urbană București – aspecte generale	48
3. Actorii implicați în salubritatea Municipiului București	52
4. Percepția și sesizările populației bucureștene privind starea de curățenie a orașului și a calității serviciilor de salubritate.....	56
5. Opinii ale actorilor implicați în salubritate privind problemele de igienă urbană ale Bucureștiului	60
5.1. Starea actuală de salubritate a orașului	60
5.2. Măsuri și programe de îmbunătățire a igienei urbane a Bucureștiului și a managementului deșeurilor	61

6. Influența capitalei asupra salubrității în zona sa metropolitană	66
7. Concluzii	67
Bibliografie	67
Anexe	68
IV. Comportamentul de consum al populației în contextul tranziției, din perspectiva raționalității consumului	70
1. Premisele economice și sociale ale (re)structurării comportamentelor de consum în România postcomunistă	71
2. Teoria alegerii raționale. Repere teoretice și conceptuale	75
3. Factori structuranți ai comportamentului de consum	77
4. Raționalitatea strategiilor de consum între libertatea de opțiune teoretică și constrângerile situațiilor concrete. O analiză secundară a datelor statistice și a unor date de interviu	79
5. Concluzii	82
Bibliografie	83
Anexe Cap. II	84

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE CERCETARE A CALITĂȚII VIETII

Programul:

II. Evaluarea Stării Sociale a României - ESSOR
Program fundamental al Academiei Române

Tema de cercetare:

19. – Capital uman și simbolic în dezvoltarea socială (C)

Coordonator: Dr. Mălina Voicu

Colectiv de autori: Bogdan Voicu, CS III; Cristina Băjenaru, Cs; Raluca Popescu, CS;
Ana Bleahu, CS; Cristina Doboș, CS; Laura Surdu, asistent de
cercetare; Marius Strâmbeanu, asistent de cercetare

CUPRINS

Capitaluri, principii și instrumente ale dezvoltării sociale	7
Capitalul uman și dezvoltarea socială: tendințe contemporane ale investiției în educație	8
Măsurare și rapoarte sociale	9
Creșterea duratei de școlarizare: generalizarea învățământului secundar superior	9
Creșterea duratei de școlarizare: spre generalizarea învățământului superior?	11
Câteva politici explicite ale dezvoltării capitalului uman educațional	13

Bibliografie	15
Capitalul simbolic în dezvoltarea socială	17
Manifestări ale capitalului uman	21
Relația dintre starea de sănătate a populației, serviciile publice de sănătate și dezvoltare socială	22
Introducere	22
Câteva considerații privind relația dintre dezvoltarea socială și serviciile de sănătate	24
Introducere	24
Starea de sănătate, servicii de sănătate și dezvoltare socială	25
Probleme ale sistemului sanitar din România	26
Necesitatea creșterii finanțării sistemului de sănătate din România	26
Finanțarea redusă și distorsiunile mecanismelor de alocare a resurselor	27
Probleme de acces la serviciile de sănătate	29
Concluzii	31
Bibliografie	32
Telecentrul	33
Premisele	33
Telecentrul ca agent al dezvoltării	34
Repere istorice	36
Telecentre în România	37
Probleme în implementarea telecentrelor	39
Viitorul: către teleworking și telecommuting	41
Referințe	41
Manifestări ale capitalului simbolic	44

Nașterea și căsătoria la populația de romi	45
Familie tradițională și modernă în România	45
Câteva aspecte metodologice	47
Nașterea și căsătoria la romi: o abordare calitativă	48
Formarea familiei	48
Căsătorie și naștere la tinerele fete (15-20 de ani)	53
Factori determinanți ai căsătoriei și nașterii timpurii	54
Familia de romi: o abordare calitativă	58
Formarea familiei	58
Roluri de gen în gospodărie	63
Probleme ale familiei. Destrămarea familiei	64
Naștere și contracepție	65
Concluzii	68
Bibliografie	69
Percepții asupra problemelor de lipsă de integritate în România	70
Introducere	70
Ce înseamnă integritate și de ce este ea importantă?	70
Care sunt factorii care favorizează actele de corupție?	72
Probleme legislative ale justiției	72
Monopol, decizii discreționare și lipsă de transparență	72
Dorința de îmbogățire și presiunea grupurilor de interes	73
Valori (tradiționalismul, lipsa culturii participării, imaturitatea sistemului politic)	73
Funcționarul public – parte a unui sistem	74
Ineficiența administrației publice locale ca sistem. City manager - o soluție?	75

Cum ar putea fi rezolvate unele dintre problemele de lipsă de integritate? ..	75
Problema existenței transparenței, comunicării așadar esențială	76
Rolul democrației în dezvoltarea socială	78
Modele și tipuri e acțiuni social-civice în spațiul social urban românesc	81
Obiective	81
Referințe teoretice – tipuri de capital social	82
Cultura politică participativă	85
Definirea tipurilor de acțiuni social-civice	89
Anexa A1	93
Anexa A2	93
Anexa A3	94
Bibliografia consultată	95
Cât de european este satul românesc?	96
Ce este Europa?	96
Ce este satul european?	99
Cât de european este satul meu?	100
Șase sate în drum spre Europa	102
Factori ce modelează impactul capitalurilor asupra dezvoltării sociale	103
Administrația publică – precizări conceptuale, definiții, istoric	104
Introducere	104
Definiții ale administrației publice	104
Administrația publică locală în România – istoric	105
Guvernare – descentralizare	108
Descentralizare	112
Bibliografie	115

Între informal și ilegal. Tolați, dar nelegalizați! Aspecte ale migrației ilegale a românilor în Italia	117
„Aici fratele nu-ți mai e frate”: despre însingurarea emigrantului român ...	118
Comunități informale ale migranților români	121
Studiu de caz: La Fripta	121
Depozitele	123
În cumpănă între două lumi	125
Posibile implicații în plan individual ale schimbării sociale, relaționate cu capitalul simbolic și cu cel educațional	126
Reputația persoanei și a mărcii	127
Reputația ca fenomen de evaluare socială	127
Bunuri materiale și simbolice – reputația mărcii	129
Studiu de caz asupra reputației mărcii	136
Bibliografie selectivă	138

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE CERCETARE A CALITĂȚII VIEȚII

Programul:

II. Evaluarea Stării Sociale a României - ESSOR
Program fundamental al Academiei Române

Tema de cercetare:

20. – Dezvoltare comunitară și strategii de viață (C)

Coordonator: Dr. Manuela Sofia Stănculescu

Colectiv de autori: Manuela Sofia Stănculescu, Dana Nițulescu, Gârlan Mictat,
Ana Bleahu

CUPRINS

Strategii de viață și resurse ale bunăstării populației

Introducere	3
Datele și limitele analizei empirice	4
1. Strategii de viață și resurse la nivel de individ și gospodărie	7
1.1. Reconstruirea empirică a strategiei	7
1.2. Strategii de viață și restructurare socială în România	11
1.3. (A) <i>Strategiile</i> de viață la nivelul gospodăriilor	18
1.4. (B) Strategii de <i>viață</i> la nivelul indivizilor	32
1.5. (C) Relația între <i>strategii</i> de viață și strategii de <i>viață</i>	50

1.6. Principalele lecții: strategii de viață și nevoia de intervenție	53
2. Strategii de viață și resurse la nivelul comunităților	56
2.1. Vecinătăți urbane	56
2.2. De la vecinătăți la tipuri de locuire	62
2.3. Remarci finale	66
3. Românii din străinătate	67
3.1. Creșterea numărului de români din străinătate	67
3.2. Comunitățile românești de peste hotare	71
Bibliografie	77
Anexă	79
Modele de regresie	79
Listă de contacte pentru comunitățile de români din străinătate	85
Chestionarul la nivel de comunitate	100
Chestionarul la nivel de gospodărie	109

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

**CENTRUL DE CERCETĂRI
FINANCIARE ȘI MONETARE
„VICTOR SLĂVESCU”**

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

CENTRUL DE CERCETĂRI FINANCIARE ȘI MONETARE
„VICTOR SLĂVESCU”

Programul:

I. Evaluarea Stării Economiei Naționale - ESEN (2005-2006).
Creștere reală, creștere potențială.
Căi de reducere a decalajelor dintre România și țările membre ale UE.
Program fundamental al Academiei Române

Tema de cercetare:

13. – Elemente de fundamentare a strategiilor de dezvoltare și ridicare a nivelului de competitivitate a României în perspectiva integrării în Uniunea Europeană. Concurența în perspectiva dezvoltării durabile a firmei – aspecte financiare (I)

Coordonator: Dr. Mihail Dimitriu

Colectiv de autori: Drd. Tudor Ciumara, Brătulescu Roxana, Silvia Isachi, Dr. Mihail Dimitriu, Dr. Mihaela Herciu, Dr. Claudia Ogorean, Dr. Mihai Ivan, Dr. Silviu Șeitan, Dr. Dan Popescu, Drd. Vasile Brătian

CUPRINS

Concurența în perspectiva dezvoltării durabile a firmei – aspecte financiare (I)

1. Impactul financiar al aplicării reglementărilor UE privind concurența și competitivitatea	1
2. Problematika financiară în strategia de creștere a gradului de competitivitate a firmelor din România	19

2.1. Problemele principale cu care se confruntă România	19
2.2. Competitivitatea – delimitări conceptuale	23
2.3. Viziunea pentru o Românie competitivă	26
2.4. Recomandări privind acțiuni viitoare de creștere a competitivității României	27
3. Coordonate ale strategiei competitive de dezvoltare durabilă a firmei prin prisma asigurării triplei performanțe manageriale (economică-socială-ecologică)	30
3.1. Dezvoltarea durabilă și nevoia unei schimbări de paradigmă în evaluarea performanței manageriale – conceptul și practica triplului bilanț al firmei	30
3.2. Performanța economico-financiară a firmei – condiție a competitivității și dezvoltării durabile a firmei. Vechea economie vs. Noua economie	38
3.3. Concluzii	49
3.4. Bibliografie	50
4. Aspecte financiare privind planificarea cuplului risc-performanță din perspectiva ridicării nivelului de competitivitate a firmelor românești	52
Introducere	52
4.1. Necesitatea studierii aspectelor financiare cu privire la planificarea cuplului risc-performanță la nivelul firmei	53
4.2. Conținutul și rolul funcției financiare	54
4.3. Banca de date – condiție a planificării cuplului risc-performanță	54
4.4. Scurtă incursiune în problematica riscurilor și performanțelor	55
4.5. Elemente financiare de planificare și prognoză a riscurilor și performanțelor la nivelul firmei	60
4.6. Concluzii	65
4.7. Bibliografie	65
5. Decizia financiară la nivelul firmei, din perspectiva creșterii nivelului de competitivitate pe piața unică europeană	66
5.1. Elemente specifice ale pieței unice europene	66

5.2. Oportunități și riscuri la nivel microeconomic asociate perspectivelor pieței unice europene	69
5.3. Strategii de dezvoltare la nivel microeconomic	70
5.4. Decizii financiare aferente strategiilor de dezvoltare la nivel microeconomic	73
5.5. Efecte, în plan macroeconomic, ale deciziilor financiare, asociate strategiilor de dezvoltare	75
5.6. Concluzii	79
6. Competitivitatea firmelor românești – o abordare prin prisma semnalelor de valoare	82
6.1. Introducere	82
6.2. Conceptul de semnal de valoare	83
6.3. Costul profitului – un sensibil semnal de valoare	86
6.4. Concluzii și remarci	94

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

CENTRUL DE CERCETĂRI FINANCIARE ȘI MONETARE
„VICTOR SLĂVESCU”

Programul:

III. Economia României și sistemul euro.
Program fundamental al Academiei Române

Tema de cercetare:

21. – Monitorizarea parcursului spre euro al țărilor nou integrate în Uniunea Europeană (C)

Coordonator: Dr. Napoleon Pop

Colectiv de autori: Dr. Napoleon Pop, Drd. Iulia Lupu, Drd. Elena Ana Moșneanu, Drd.
Adina Criste, Alina Glod

Colaboratori: Lect. univ. dr. Angy Agnes, Lect. univ. dr. Szekely Imre, Conf. univ. dr.
Virgil Nicula

CUPRINS

1. Introducere	1
2. Aspecte metodologice privind monitorizarea noilor state membre	3
2.1. Convergența nominală	4
2.2. Convergența reală	8
2.3. Convergența structurală	8

3. Economia noilor state membre din perspectiva procesului de aderare – trecut, prezent și viitor	10
3.1. Cehia	10
3.1.1. Introducere în problematica convergenței	10
3.1.2. Evoluțiile criteriilor nominale în perioada 2000-2005, cu previziuni pe următorii ani	12
3.1.3. Evoluții privind convergența economiei reale. Concordanța criteriilor nominale cu cele reale	16
3.1.4. Trăsături specifice Cehiei. Convergența structurală	23
3.2. Polonia	30
3.2.1. Evoluțiile criteriilor nominale în perioada 2000-2005, cu previziuni pe următorii doi ani	31
3.2.2. Evoluții privind economia reală. Concordanța criteriilor nominale cu cele reale	35
3.2.3. Trăsături specifice Poloniei. Convergența structurală	41
3.2.4. Concluzii	44
3.3. Slovenia	45
3.3.1. Introducere	45
3.3.2. Evoluțiile criteriilor nominale în perioada 2000-2005	49
3.3.3. Evoluții privind economia reală. Concordanța criteriilor nominale cu cele reale	53
3.3.4. Trăsături specifice Sloveniei. Convergența structurală	56
3.3.5. Dezvoltarea ciclică și perspectivele pe termen scurt și mediu	58
3.4. Slovacia	59
3.4.1. Introducere	59
3.4.2. Evoluțiile criteriilor nominale în perioada 2000-2005	59

3.4.3. Evoluții privind economia reală. Concordanța criteriilor nominale cu cele reale	61
3.4.4. Trăsături specifice Slovaciei. Convergența structurală	64
3.4.5. Perspectivele pe termen scurt și mediu	66
3.5. Ungaria	68
3.5.1. Economia Ungariei din perspectiva procesului de aderare, trecut și prezent	68
3.5.2. Convergența nominală. Criteriile aderării la UME	70
3.5.3. Convergența reală	79
3.5.4. Convergența juridică în procesul trecerii la adoptarea Euro	82
3.5.5. Implicațiile politicii economice în vederea adoptării euro	84
3.6. Estonia	86
3.6.1. Introducere	86
3.6.2. Evoluțiile criteriilor nominale în perioada 2000-2005	86
3.6.3. Evoluții privind economia reală. Concordanța criteriilor nominale cu cele reale	89
3.6.4. Trăsături specifice Estoniei. Convergența structurală	93
3.6.5. Perspectivele pe termen scurt și mediu	94
3.7. Letonia	96
3.7.1. Evoluțiile criteriilor nominale în perioada 2000-2005, cu previziuni pe următorii doi ani	96
3.7.2. Evoluții privind economia reală. Concordanța criteriilor nominale cu cele reale	100
3.7.3. Trăsături specifice Letoniei. Convergența structurală	108
3.7.4. Câteva concluzii	112
3.8. Lituania	113

3.8.1. Introducere	113
3.8.2. Evoluțiile criteriilor nominale în perioada 2000-2005	114
3.8.3. Evoluții privind economia reală. Concordanța criteriilor nominale cu cele reale	118
3.8.4. Trăsături specifice noilor state membre. Convergența structurală a Lituaniei	124
4. Convergența juridică	131
4.1. Rolul convergenței juridice	131
4.2. Monitorizarea convergenței juridice	133
4.2.1. Cerințele tratatului cu privire la convergența juridică	134
4.2.2. Integrarea juridică a băncii centrale naționale în Eurosistem	141
4.3. Evaluarea țărilor monitorizate	142
4.3.1. Abordarea evaluării	142
4.3.2. Caracteristici generale ale rezultatelor evaluării	143
4.3.3. Particularități în efectivitatea convergenței juridice	145
4.4. Raportul de convergență al BCE, mai 2006	147
5. Monitorizarea noilor state membre. Analiză comparativă	149
Anexă – Studiu de caz – Implicațiile introducerii euro asupra industriei turistice din noile state membre UE	154
Glosar de termeni și formule de calcul pentru principalii indicatori pe baza cărora se realizează monitorizarea convergenței reale și structurale	166
Listă abrevieri	169
Listă grafice	170
Listă tabele	171
Bibliografie	172

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

CENTRUL DE CERCETĂRI FINANCIARE ȘI MONETARE
„VICTOR SLĂVESCU”

Programul:

III. Economia României și sistemul euro.
Program fundamental al Academiei Române

Tema de cercetare:

24. – Economia României și euro. Politici macroeconomice optime pentru adoptarea euro în România (I)

Coordonator: Dr. Silviu-Marius Șeitan

Colectiv de autori: Dr. Floarea Iordache, Dr. Mihail-Vincentiu Ivan, Dr. Titel Negru, Dr. Silviu- Marius Șeitan

Cercetători asociați: Dr. Doina Maria Simion, Dr. Carmen Comănicu, Dr. Ramona Toma, Drd. Lucian Belășcu, Dr. Cornel Lazăr, Dr. Ion Iarca, Drd. Mirela Matei, Drd. Viorela Iacovoiu, Drd. Carmen Zefinescu, Dr. Dumitru Tudorache

CUPRINS

1. Analiza parcursului statelor care au aderat la UE în anul 2004	1
1.1. Extinderea Uniunii Europene în anul 2004	1
1.2. Aderarea celor 10 țări la UE	3
1.3. Stadiul țintă, pentru România, în domeniul pregătirii pentru aderare la UME	21

1.4. Concluzii	23
2. Evoluții ciclice în economia românească după 1990	26
2.1. Studiul empiric privind ciclicitatea evoluției șomajului în România în perioada 1991-2006	26
2.2. Influența componentei sezoniere asupra evoluției șomajului și inflației în România postcomunistă	30
2.3. Concluzii	32
3. Indicatori macroeconomici necesari a fi monitorizați în derularea procesului de pregătire a României pentru aderarea la UEM	34
3.1. Introducere	34
3.2. Criteriile pe care trebuie să le îndeplinească România din perspectiva adoptării monedei unice euro	36
3.3. Aspecte privind îndeplinirea de către România a unor criterii de convergență nominală	40
3.4. Modul de îndeplinire de către România a unor criterii de convergență reală	56
3.5. Concluzii și propuneri	58
4. Diagnoza și prognoza nivelului indicatorilor macroeconomici ai României în contextul dobândirii statutului de membru al UE	63
5. Proiecția evoluției macroeconomice a României în perioada postaderare	71
5.1. Considerații generale	71
5.2. Analiză comparativă	73
5.3. Concluzii	100
6. Căi, mijloace și modalități de armonizare a setului de politici macroeconomice	103
6.1. Introducere	103
6.2. Armonizarea politicilor macroeconomice	104
6.3. Propuneri de reformă a procesului armonizării politicilor economice	109
6.4. Modalități de cooperare la nivel macroeconomic	113

6.5. Concluzii	116
7. Politici macroeconomice destinate pregătirii României pentru aderarea la UEM.	
Politica monetară	120
7.1. Introducere	120
7.2. Politica monetară a BCE din 1999 până în prezent	125
7.3. Politica monetară a BNR – una dintre prioritățile României pentru realizarea UEM	131
7.4. Concluzii și propuneri	141
8. Regimurile de curs de schimb din Europa Centrală și de Est în contextul aderării la Uniunea Monetară Europeană	145
8.1. Regimurile de curs de schimb. Curs fix versus curs flotant	145
8.2. Regimurile de curs de schimb în Europa Centrală și de Est	148
8.3. Obiective ale noilor țări membre ale UE privind integrarea în Zona Euro	155
8.4. Politica de curs de schimb optimă pentru adoptarea euro în România	162
9. Posibile scenarii pentru optimizarea politicii fiscale românești în contextul aderării la UEM	166
9.1. Introducere	166
9.2. Conturarea strategiilor de politică financiară în domeniul veniturilor și cheltuielilor publice în baza modelului CETAX	168
9.3. Precizarea unor reguli fiscale „numerice” și aplicarea acestora	173
9.4. Implicarea instituțiilor independente în elaborarea strategiei fiscale	175
9.5. Utilizarea unui sistem integrat de management financiar	177
9.6. Considerații finale	178
10. Mecanisme specifice funcției de creator de piață în domeniul asigurărilor și a reasigurărilor	179
10.1. Introducere	179

10.2. Modalități de implementare a căilor și mijloacelor eficiente de acțiune în planul operațiunilor desfășurate pe piața asigurărilor	180
10.3. Indicatori necesari analizei pieței asigurărilor	193
10.4. Modalități de implementare a calculelor financiare și actuale pe piața asigurărilor de riscuri financiare	201
10.5. Tendințe înregistrate pe piața actuală a asigurărilor și reasigurărilor din România	205
10.6. Tendințe semnificative care vor marca piața asigurărilor la nivel mondial în următorii ani	211
10.7. Concluzii	212
11. Concluzii finale	215
Anexe	223
Bibliografie	229

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

CENTRUL DE CERCETĂRI FINANCIARE ȘI MONETARE
„VICTOR SLĂVESCU”

Programul:

**V. Program interdisciplinar de prevenire
a fenomenelor cu risc major la scară națională.
Program fundamental al Academiei Române**

Tema de cercetare:

32. – Acoperirea riscurilor financiare legate de deficitul contului curent (I)

Coordonator: Silviu Ionașcu

Colectiv de autori: Dr. Felicia Alexandru, Drd. Florentina Bălu, Dr. Dana Blideanu,
Silviu Ionașcu, Dr. Paul Tănăsescu, Drd. Cosmin Joldeș, Drd.
Camelia Milea, Drd. Antoniu Predescu

CUPRINS

1. Contul curent – componentă a balanței de plăți. Abordare teoretică	1
1.1. Prezentarea balanței de plăți	1
1.2. Rolul și importanța balanței de plăți externe	2
1.3. Structura contului curent al balanței de plăți externe	2
1.4. Structura contului de capital al balanței de plăți externe	4

1.5. Implicațiile dezechilibrului contului curent	5
1.6. Relația cont curent – cont de economii – cont guvernamental	7
2. Riscuri financiare și alternative de finanțare legate de gestionarea deficitului de cont curent în România	9
2.1. Structura balanței de plăți externe a României în perioada 2002-2006	9
2.2. Structura și evoluția soldului de cont curent al României	10
2.3. Finanțarea deficitului de cont curent în România	13
2.4. Cauzele deficitului de cont curent în România	17
2.5. Propuneri pentru evitarea unor derapaje în economie	20
2.6. Concluzii și opinii	21
3. Influența comerțului exterior asupra contului curent în România	23
3.1. Coordonate ale evoluției comerțului exterior românesc în perioada de tranziție .	23
3.2. Analiza deficitului balanței comerciale în perioada 2000-2005	25
3.3. Aspecte structurale ale comerțului exterior românesc	30
3.4. Orientarea geografică a comerțului exterior românesc	34
3.5. Performanțe ale comerțului exterior românesc în context mondial	36
3.6. Factori de impact asupra deficitului balanței comerciale a României în perioada 2000-2005	38
3.7. Viitoare modificări ale politicii comerciale a României (ca urmare a aderării la Uniunea Europeană), cu impact asupra balanței comerciale	40
4. Gestionarea riscurilor financiare asociate contului curent, în cazul necorelării prețurilor mărfurilor în schimburile comerciale cu exteriorul	44
4.1. Relevanța avantajului comparativ în analiza costului comerțului exterior	45
4.2. Eficiența comerțului exterior al României în competiția internațională	48
4.3. Riscuri financiare legate de contul curent în condițiile subestimării impactului prețurilor	63

5. Alternative de acoperire a riscurilor asociate repatrierii veniturilor din investiții străine directe, investiții de portofoliu, în eventualitatea reducerii volumului veniturilor repatriate de românii care lucrează în străinătate	66
5.1. Stadiul actual al cunoașterii în domeniu	66
5.2. Previzionarea științifică a variabilelor macroeconomice	67
5.3. Măsurile financiare pentru gestionarea riscurilor	69
5.4. Acoperirea riscurilor	70
6. Riscuri financiare legate de capacitatea transporturilor de a contribui la contul curent în România	73
6.1. Evoluția generală a transporturilor în România în perioada 2000-2005	75
6.2. Potențialul transportului rutier, în prezent și în perspectivă	75
6.3. Potențialul transportului feroviar, în prezent și în perspectivă	78
6.4. Potențialul transportului maritim și fluvial, în prezent și în perspectivă	81
6.5. Evaluări și anticipații privind transportul intermodal și combinat	83
6.6. Concluzii	85
7. Acoperirea riscurilor financiare legate de deficitul contului curent provocate de fluctuația cursului de schimb al monedei naționale	88
7.1. Tipuri de riscuri aferente deficitului contului curent	88
7.2. Influența evoluției cursului de schimb asupra componentelor contului curent al balanței de plăți externe	92
7.3. Factori de risc în managementul contului curent	109
7.4. Metode de acoperire a riscului valutar aferent componentelor contului curent ..	115
7.5. Concluzii	121
8. Acoperirea riscurilor financiare legate de aplicarea unei politici fiscale instabile sau inadecvate	124
8.1. Politica fiscală – pârgă financiară a creșterii economice	124

8.2. Politica fiscală instabilă (sau inadecvată) – (posibilă) frână a creșterii economice	129
8.3. Riscurile financiare legate de politica fiscală – un plan director	134
Bibliografie selectivă	138
Anexe	141

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

CENTRUL DE CERCETĂRI FINANCIARE ȘI MONETARE
„VICTOR SLĂVESCU”

Programul:

XII. Modelarea economiei românești.
Program prioritar al Institutului Național de Cercetări Economice

Tema de cercetare:

61. – Model de programare financiară macroeconomică a României – blocul sectorului public (I)

Coordonator: Dr. Ene Dinga

Colectiv de autori: Dr. Emil Dinga, Dr. Cornel Ionescu, Camelia Băltărețu, Dr. Cristina Stănică, Drd. Delia Cataramă

CUPRINS

Model de programare financiară macroeconomică a României. Logica generală a modelului

Abstract	1
Introducere	3
Secțiunea I. Ipotezele de bază	6
A. Ipoteze de natură teoretică	6
B. Ipoteze de natură metodologică	7

B.1. privind cadrul general de analiză	7
B.2. privind formalizarea mecanismelor de transmitere	10
B.3. privind tipologia ecuațiilor de descriere	12
B.4. privind formalizarea reacțiilor de difuziune în funcționarea mecanismelor de transmitere	13
Secțiunea a II-a. Structura logică, pe blocuri sectoriale, a economiei naționale	25
Concluzii și remarce finale	31
Note, comentarii și referințe bibliografice	33
Bibliografie	40
Index de termeni și nume	42
Anexe	48

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

CENTRUL DE CERCETĂRI FINANCIARE ȘI MONETARE
„VICTOR SLĂVESCU”

Programul:

XII. Modelarea economiei românești.
Program prioritar al Institutului Național de Cercetări Economice

Tema de cercetare:

62. – Modele alternative ale proiectării în rețea a finanțării regionale și rurale în România (C)

Coordonator: Dr. Gheorghe Manolescu

Colectiv de autori: Dr. Gheorghe Manolescu, Dr. Gabriela Piciu, Drd. Florin Bălășescu,
Dr. Mihaela Theodorescu, Dr. Marius Daniel Mareș, Dr. Valerica
Mareș

CUPRINS

I. Finanțarea dezvoltării regionale și rurale	1
1. Configurația în rețea a dezvoltării regionale	1
1.1. Abordarea în rețea a spațiului regional și rural	1
1.2. Teorii și modele ale dezvoltării regionale	7
2. Analiza și planificarea dezvoltării regionale	13
2.1. Analiza regională multisectorială: independențe și ierarhii	13

2.2. Strategia proiectării dezvoltării regionale	19
2.3. Managementul proiectelor dezvoltării regionale	29
2.4. Planificarea și programarea realizării proiectelor	36
3. Modele alternative ale finanțării dezvoltării regionale	42
3.1. Model concentric de finanțare a proiectelor	42
3.1.1. Caracteristicile finanțării proiectelor	44
3.1.2. Managementul riscului financiar	48
3.2. Modelarea interdependențelor financiare regionale	53
3.2.1. Legături național-regionale	53
3.2.2. Legături interregionale	55
3.2.3. Modelarea	55
3.3. Model secvențial al proiectării	56
3.4. Model configurațional al proiectării	63
3.5. Modelul proiectării în rețea: aplicație	68
II. Finanțarea în rețea a proiectării zonale a protecției mediului	74
1. Cadrul general de abordare	74
2. Configurația în rețea a deteriorării și protecției mediului	77
3. Componentele și fluxurile determinative ale zonificării protecției mediului	80
3.1. Configurația în rețea a poluării mediului	80
3.2. rețeaua protecției mediului	82
4. Managementul în rețea a proiectării zonale a protecției mediului	87
5. Metode de finanțare în rețea a protecției mediului	89
6. Concluzii	92
III. Impactul prețurilor relative asupra finanțării dezvoltării regionale	94
1. Cadrul general de abordare	94

2. Prețurile relative în contextul dezvoltării rurale regionale	95
Bibliografie	101

ACADEMIA ROMÂNĂ

INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE

„Costin C. Kirițescu”

**CENTRUL DE ECONOMIA
INDUSTRIEI ȘI SERVICIILOR**

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirișescu”

CENTRUL DE ECONOMIA INDUSTRIEI ȘI SERVICIILOR

Programul:

I. Evaluarea Stării Economiei Naționale - ESEN (2005-2006).
Creștere reală, creștere potențială.
Căi de reducere a decalajelor dintre România și țările membre ale UE.
Program fundamental al Academiei Române

Tema de cercetare:

14. – Schimbări structurale în industria națională, determinate de aderarea României la Uniunea Europeană (I)

Coordonator: Dr. Nicoleta Hornianschi

Colectiv de autori: Dr. Nicoleta Hornianschi, Dr. Corneliu Russu, Drd. Andrei Dospinescu, Ec. Daniel Marguș, Dr. Doina Tătaru

Colaboratori: Dr. Maria Cartas (Institutul de Economie Mondială)

CUPRINS

1. Strategii de dezvoltare și politici de restructurare a producției industriale	1
1.1. Precizări noționale și conceptuale. Delimitarea domeniului de interes și a unghiurilor de abordare	4
1.2. Experiența mondială și națională în domeniul evoluției structurilor industriale – scurt istoric	10

1.3. Mecanismul de restructurare și impactul acestuia asupra configurației structurale a producției	22
2. Determinări și implicații ale modificărilor structurale în industria prelucrătoare	32
2.1. Puncte de vedere cu privire la reforma economică din România prezente în documente ale Comisiei Europene	32
2.2. Modificări structurale în industria prelucrătoare în intervalul 1990-2004	36
2.3. Schimbări în structura exportului industriei prelucrătoare și interconexiunea acestora cu cele din producția industrială	41
3. Evoluții structurale posibile, la nivelul unor sectoare ale industriei prelucrătoare estimate pe baza analizei gradului de specializare/diversificare	48
3.1. Succintă prezentare a demersului analitic asupra macrostructurii industriale	48
3.2. Analiza gradului de diversificare/specializare utilizând indicii Herfindahl	49
3.3. Identificarea pe baza modelului econometric propus, a unor trăsături specifice evoluției producției unor sectoare cheie din industria prelucrătoare românească	52
4. Industria prelucrătoare în contextul structurale al economiei UE	60
4.1. Tendințe structurale în industria prelucrătoare din UE	60
4.2. Limite ale convergenței structurale a industriei românești	68
4.3. Reglementări comunitare referitoare la unele produse industriale. Capacitatea României de asumare a obligațiilor de stat membru, privind operaționalizarea acestor reglementări	77
5. Concluzii și direcții de acțiune	87
Bibliografie	98
Anexe	105

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

CENTRUL DE ECONOMIA INDUSTRIEI ȘI SERVICIILOR

Programul:

I. Evaluarea Stării Economiei Naționale - ESEN (2005-2006).
Creștere reală, creștere potențială.
Căi de reducere a decalajelor dintre România și țările membre ale UE.
Program fundamental al Academiei Române

Tema de cercetare:

15. – Competiția în transporturi – dimensiuni și influențe specifice pieței în România (I)

Coordonator: Dr. Daniel Frantz Fistung

Colectiv de autori: Dr. Daniel Frantz Fistung, Ec. Rodica Miroiu, Ing. Teodor Popescu,
Dr. Radu Șerbulescu

CUPRINS

*Partea I – Premise și cerințe ale dezvoltării pe baze concurențiale a pieței transporturilor din
România*

Cuvânt de început	3
1. Politici europene vizând dezvoltarea echilibrată a modurilor de transport și încurajarea modurilor mai puțin poluante	7
1.1. Politicile Uniunii Europene în domeniul transporturilor	8
1.1.1. Baza legală a politicii comunitare a transporturilor	9

1.1.2. Obiectivele politicii transporturilor	10
1.1.3. Îmbunătățirea sistemelor de transport și managementul utilizării terenurilor	11
1.1.4. Analiza comparativă a politicilor europene de transport	13
1.2. Strategia comunitară pentru dezvoltarea durabilă a transporturilor	21
1.3. Viitorul în transporturile europene	24
1.3.1. Sisteme de transport inteligente (ITS)	24
1.3.2. Programele Uniunii Europene pentru dezvoltarea transporturilor	28
2. Locul și rolul transporturilor în cadrul economiei românești	35
2.1. Particularități și caracteristici instituționale și noționale	37
2.2. Infrastructura din România; caracteristici și evoluție	40
2.2.1. Infrastructura rutieră	41
2.2.2. Infrastructura feroviară	45
2.2.3. Infrastructura navală	52
2.2.4. Infrastructura aeriană	57
2.2.5. Infrastructura specifică transportului intermodal	57
2.3. Stadiul evoluției sectorului național de transport în concordanță cu cerințele pieței europene	61
3. Modele de analiză a sistemelor de transport și influențele externalităților asupra pieței specifice (evaluarea costurilor externe datorate activității de transport rutier) 67	
3.1. Externalități – definiție, clasificare, particularități	69
3.1.1. Influența costurilor externe asupra eficienței în transporturi	73
3.1.2. Rolul instrumentelor economice în asigurarea eficienței activității de transport	75
3.2. Modele actuale de evaluare a externalităților negative determinate de transporturile rutiere	81

3.2.1. Tehnici de evaluare a costurilor externe determinate de transporturi	81
3.2.2. Modele pentru calitatea aerului	94
3.3. Dimensiunea costurilor externe aferente activităților de transport rutier din România și influențele asupra competiției de pe piața specifică asupra mediului și a sănătății umane	102
3.3.1. Principalele forme de impact asociate cu activitatea de transport	103
3.3.2. Determinarea costurilor externe aferente transportului terestru. Rezultate	107
Concluzii	119
Bibliografie	121
Anexa 1	123
Anexa 2	130
Anexa 3	138
Anexa 4	139

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

CENTRUL DE ECONOMIA INDUSTRIEI ȘI SERVICIILOR

Programul:

IV. Economia bazată pe cunoaștere și inovare. Cercetarea. Dezvoltarea și inovarea pentru prospectare și integrarea europeană (CD & IPIE).
Program fundamental al Academiei Române

Tema de cercetare:

30. – Inovarea și antreprenoriatul – factori esențiali ai competitivității industriale într-o economie globalizată, bazată pe cunoaștere (I)

Coordonator: Vasile Dan

Colectiv de autori: Vasile Dan, Ruxandra Isaic-Maniu, Dr. Mihaela Mateescu, Nicoleta Odae, Radu Popescu, Mariana Vania, Dr. Raluca Elisabeta Bogza, Levon Sarchizian

CUPRINS

Introducere

1. Caracteristici ale sistemelor industriale performante în condițiile globalizării și ale economiei cunoașterii	1
1.1. Conceptul de Economie Globală a Cunoașterii	2
1.2. Crearea, diseminarea și utilizarea cunoașterii	6
1.3. Tendințe emergente	11

1.4. Asigurarea durabilității traiectoriilor de dezvoltare pe termen lung	15
1.5. Procesul inovării în cadrul sistemelor complexe de producție	18
2. Inovarea într-o economie globalizată bazată pe cunoaștere	23
2.1. Inovarea, condiție de bază a competitivității în industrie	23
2.2. Considerații teoretice generale privind modele matematice ale procesului de diseminare inovativ-antreprenorială	30
2.3. Standardizarea și inovația	33
2.4. Susținerea cercetării și inovării prin fiscalitate în contextul globalizării	36
2.5. Evoluții privind inovarea în întreprinderile din țara noastră	47
3. Tendințe privind inovarea și antreprenoriatul în Uniunea Europeană	63
3.1. Politica privind inovarea în Uniunea Europeană	63
3.2. Strategia UE privind cercetarea și inovarea în vederea punerii în aplicare a programului comunitar de la Lisabona	71
3.3. Dezvoltarea antreprenoriatului în țările UE	90
3.4. Politica UE privind promovarea spiritului de întreprinzător	109
4. Acțiuni – suport de informare asupra programelor comunitare de cercetare- dezvoltare	119
4.1. Programe comunitare la care România participă în prezent	119
4.2. Scurtă prezentare a programelor comunitare	120
4.3. Cadrul general al proiectului de cercetare	129
4.3.1. Programele de cercetare FP6	130
4.3.2. Programul EUREKA	136
4.3.3. Programul COST	138
4.4. Programele comunitare ale Uniunii Europene în perioada 200-2013	139
4.5. Direcții prioritare pentru România	144

4.6. Acțiuni – suport de informare asupra programelor comunitare de cercetare- dezvoltare	145
4.6.1. Rețeaua EURO INFO	146
4.6.2. Proiectul REINTERA	146
5. Preocupări actuale ale dezvoltării antreprenoriatului în țara noastră	148
5.1. Direcții recente de perfecționare	148
5.2. Stimularea comportamentului și formarea unei culturi antreprenoriale în sistemul de învățământ românesc	155
5.3. Programe de instruire și dezvoltare a abilităților antreprenoriale	158
5.4. Priorități în vederea facilitării promovării antreprenoriatului în țara noastră ...	163
Anexe	167

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

CENTRUL DE ECONOMIA INDUSTRIEI ȘI SERVICIILOR

Programul:

VII. Dezvoltarea durabilă a României.
Program prioritar al Institutului Național de Cercetări Economice

Tema de cercetare:

47. – Eficiența eco-energetică a utilizării resurselor regenerabile (I)

Coordonator: Dr. Ștefan Răgălie

Colectiv de autori: Dr. Ștefan Răgălie, Dr. Marius Bulearcă, Dr. Corneliu Russu, Dr.
Mihai Sabin Muscalu, Dr. Marina Bădileanu, Dr. Cristian Sima, Dr.
Cornelia Neagu

CUPRINS

Introducere	4
1. Tipurile de resurse energetice regenerabile	10
1.1. Energia regenerabilă	10
1.2. Prezentare generală a principalelor tipuri de resurse energetice regenerabile	12
1.3. Aspecte economice ale utilizării resurselor energetice regenerabile	20
2. Potențialul de resurse energetice regenerabile pe plan mondial	24
3. Potențialul de resurse energetice regenerabile din România	31

3.1. Resursele energetice regenerabile din România	31
3.2. Piața certificatelor verzi	35
3.3. Obiective ale valorificării resurselor energetice regenerabile din România	38
4. Evaluarea eficienței eco-energetice a utilizării resurselor hidro de potențial scăzut ..	43
4.1. Metodologia propusă pentru determinarea eco-eficienței promovării resurselor hidro de potențial scăzut	44
4.1.1. Definirea obiectivelor proiectului de investiții	45
4.1.2. Identificarea proiectului	46
4.1.3. Analiza oportunității și a fezabilității proiectului	46
4.1.4. Analiza financiară	47
4.1.5. Analiza economică	49
4.1.6. Analiza multicriterială	52
4.1.7. Analiza riscului și a sensibilității	53
4.2. Cuantificarea eco-eficienței noilor unități hidro	55
4.2.1. Indicatori de eficiență tehnologică	56
4.2.2. Indicatori de eficiență ecologică	58
4.2.3. Indicatori de eficiență economică	60
4.3. Evaluarea eco-eficienței investiției în hidrocentrale	61
4.3.1. Metoda de analiză cost-beneficiu (cost-profit)	62
4.3.2. Criterii de eficiență bazate pe metoda de analiză cost-beneficiu	64
4.3.3. Relații de calcul ale veniturilor brute totale actualizate și ale cheltuielilor totale actualizate	67
4.3.4. Criterii aplicate în hidroenergetică (analiza economică)	71
4.3.5. Utilizări ale celor 5 criterii prezentate în hidroenergetică	73
4.4. Concluzii preliminare	74

Anexa 1	77
Anexa 2	82
5. Valorificarea resurselor de biomasă	84
5.1. Instalații de gazeificare a biomasei	85
5.2. Beneficii tehnice și socioeconomice ale gazeificării și probleme ce trebuie soluționate	90
5.3. Situația actuală a comercializării instalațiilor de gazeificare	93
Concluzii	97
Bibliografie	99